

EVROPSKA KOMISIJA
GENERALNI DIREKTORAT ZA KMETIJSTVO IN RAZVOJ PODEŽELJA

Direktorat H. Revizijska zagotovila in revizija
H.5. Revizijska zagotovila in finančna revizija

Bruselj,
agri.ddg3.h.5(2017)5012804

SMERNICA ŠT. 2

SMERNICE ZA CERTIFIKACIJSKO REVIZIJO OBRAČUNOV EKJS/EKSRP PRORAČUNSKO LETO 2017

o letni certifikacijski reviziji

(za obravnavo zahtev za certifikacijske organe v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike)

KAZALO

SMERNICA ŠT. 2.....	1
GLOSAR:.....	6
1 NAMEN	11
2 PRAVNI OKVIR.....	11
3 REVIZIJSKA NAČELA	12
3.1 Revizijska strategija, revizijski načrt.....	12
3.2 Ocena tveganja	12
3.3 Uporaba revizijskih dokazov iz prejšnjih revizij in drugih ponudnikov revizij.....	13
3.4 Revizijski pristop – odziv certifikacijskega organa na ocenjena tveganja in gradnja zaupanja	14
4 OBSEG REVIZIJE IN CILJI, REVIZIJSKI KORAKI.....	15
4.1 Določitev narave revizije.....	15
4.2 Opredeljevanje in ocenjevanje tveganj pomembnih napačnih navedb.....	15
4.3 Revizijski pristop in načrtovanje revizije	15
4.4 Sklepi o ugotovitvah in oblikovanje mnenja za revizijska cilja št. 1 in 2.....	16
5 OCENA SISTEMA NOTRANJIH KONTROL.....	18
5.1 Revizijsko zagotovilo	18
5.2 Ocena okolja kontroliranja	18
5.3 Preizkušanje skladnosti	19
5.4 Skupna ocena – matrika.....	21
5.5 Kontrolna statistika.....	23
6 PREIZKUŠANJE PODATKOV	24
6.1 Splošna načela	24
6.2 Metoda, ki se uporablja	25
6.3 Pristop integriranega vzorčenja	28
6.4 Velikost vzorca.....	30
6.4.1 Velikost vzorca za operativne transakcije	30
6.4.2 Velikost vzorca za majhne populacije	30
6.4.3 Velikost vzorca za neoperativne transakcije.....	30
6.5 Dodatno vzorčenje.....	30
6.6 Posebni pomisleki pri oblikovanju zagotovila certifikacijske revizije.....	30
6.7 Parametri vzorčenja	32

6.7.1	Splošni pomisleki	32
6.7.2	Populacije	34
6.7.3	Popolnost, reprezentativnost, nadaljnja stratifikacija in zbiranje	35
6.7.4	Pomembnost in stopnja uspešnosti pomembnosti	37
6.7.5	Raven zagotovitve	38
6.7.6	Pričakovane napake ali pričakovane napačne navedbe	38
6.8	Tehnike vzorčenja.....	38
6.8.1	Tehnike statističnega vzorčenja.....	38
6.8.2	Tehnike nestatističnega vzorčenja za operativne transakcije	38
6.8.3	Tehnika nestatističnega vzorčenja za neoperativne transakcije.....	39
6.8.4	Dvofazno vzorčenje.....	39
6.9	Parametri vzorčenja na več lokacijah	39
7	USKLADITVE.....	39
7.1	Uskladitev finančnih izjav	39
7.2	Uskladitev dela v zvezi s kontrolno statistiko	40
8	OCENJEVANJE NAPAK.....	41
8.1	Splošni pomisleki o napakah	41
8.2	Razlaga rezultatov vzorčenja za preizkušanje skladnosti.....	42
8.3	Razlaga rezultatov vzorčenja za preizkušanje podatkov	42
8.3.1	Ocenjevanje napak za statistično vzorčenje	42
8.3.2	Ocenjevanje napak za majhne populacije in neoperativne transakcije.....	43
8.4	Konsolidacija napak	43
8.5	Sklepi o revizijskih ciljih.....	43
8.5.1	Sklep o revizijskem cilju št. 1.....	43
8.5.2	Sklep o preostalem tveganju.....	46
9	METODOLOGIJA ZA IZVAJANJE PREGLEDOV NA TERENU	47
9.1	Časovni načrt za ponovna preverjanja na kraju samem.....	47
9.2	Opravljanje kontrol na kraju samem	48
9.3	Standardi kontrol za preverjanje parcel	49
10	POSEBNI POMISLEKI	50
10.1	Uporaba dela, ki so ga opravili drugi revizorji/strokovni organi.....	50
10.2	Uporaba orodij IT	51
10.3	Preverjanje navzkrižne skladnosti	51
10.4	Spremljanje ugotovitev certifikacijskega organa, vključno z ugotovljenimi finančnimi napakami.....	51

10.5	Prepozna plačila.....	52
10.6	Spoštovanje finančnih zgornjih mej	52
10.7	Spoštovanje količnikov intenzivnosti pomoči.....	52
10.8	Akcijski načrti	52
11	POTRJENA STOPNJA NAPAK – ZMANJŠANJE STOPNJE KONTROLE.....	52

Seznam prilog

Priloga 1: Pregled revizijskih korakov

Priloga 2: Ocenjevanje sistema notranjih kontrol – matrika

Priloga 3: Metodologija vzorčenja

Dodatek 3.1 Primeri za določanje velikosti vzorca

Priloga 4: Ocenjevanje napak

Dodatek 4.1 Primer stopnje neskladnosti

Dodatek 4.2 Primer razlage rezultatov napak za nestatistično vzorčenje, vključno z majhnimi populacijami

Dodatek 4.3 Primer razlage rezultatov napak za preizkušanje podatkov

Dodatek 4.4 Primer razlage rezultatov za knjigo terjatev

Priloga 5: Pregled shem/ukrepov, ki se izvajajo

Priloga 6: Shema sklepanja odločitev za integracijo vzorčenja

Uporabljene kratice:

CO:	certifikacijski organ
CR:	tveganje pri kontroliranju
KST:	kontrolna statistika
KVS:	klasično vzorčenje spremenljivk
PO:	pooblaščen organ
EK:	Evropska komisija
ECA:	Evropsko računsko sodišče
EU:	Evropska unija
FU:	finančna uredba
IAD:	oddelek za notranjo revizijo
ICS:	sistem notranjih kontrol
IR:	tveganje pri delovanju
MSR:	mednarodni standardi revidiranja, ki jih izdaja Mednarodna zveza računovodskih strokovnjakov (IFAC)
L&R:	zakonitost in pravilnost
MCS:	sistem upravljanja in kontrol (v smislu člena 1 Uredbe (EU) št. 1306/2013 in Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014)
MD:	izjava o upravljanju
DČ:	država članica
VDE:	vzorčenje po denarni enoti
„n“:	velikost vzorca
„N“:	velikost populacije
OTSC:	pregled na kraju samem
PA:	plačilna agencija
RP:	razvoj podeželja

Opomba:

GLOSAR:

Pojem	Razlaga
Dejanska knjigovodska vrednost (AV)	Pomeni upravičene odhodke, ki jih je ugotovil certifikacijski organ in ki bi jih morala plačati plačilna agencija.
Pričakovana napačna navedba (AM)/(P₀)	Pomeni pričakovano napačno navedbo pri preizkušeni populaciji ali stratumu, oceni pa se na podlagi standardnega odklona napak ali predhodnih rezultatov revizij.
Revidirana knjigovodska vrednost (BV)	Pomeni upravičene in potrjene odhodke, ki jih določi (in plača, odvisno od obsega revizije) plačilna agencija in ki ustrezajo transakcijam, vključenim v vzorec, ki ga revidira certifikacijski organ.
Variacijski koeficient (CV)	Je mera enote razpršenosti ali variabilnosti denarja v okviru. Določi se tako, da se standardni odklon deli s povprečjem okvira, rezultat pa pomnoži s 100.
Preizkušanje skladnosti	Pomeni preizkuse, s katerimi se preverja skladnost s kontrolami. Odgovor na preizkus skladnosti je „da“ ali „ne“. Ti preizkusi zajemajo tveganja pri kontroliranju. Eden od primerov je preizkus, s katerim se določi, ali se kontrole v kontrolnem seznamu ustrezno upoštevajo (zajemajo tveganja pri kontroliranju), ali s katerim se preverja primernost kontrol glede na zahteve za primernost. Drug primer je sledenje vzorcu potrjenih plačil do faze odobritve plačila in/ali izvedbe plačila in/ali računovodstva. Posebni preizkusi skladnosti bi se lahko določili za vsako fazo kontrole, kot je opisano v Smernici št. 1 o akreditaciji.
Faktor zaupanja (CF) ali (Z) ali (α)	Pomeni koeficient zaupanja, ki se uporablja v primeru uporabe teorije normalne porazdelitve (klasičnega vzorčenja spremenljivk).
Stopnja zaupanja	Stopnja zaupanja/stopnja zanesljivosti (neposreden odnos) pomeni stopnjo, do katere certifikacijski organ upravičeno meni, da bo ocena, ki temelji na naključno izbranem vzorcu, znotraj določenega razpona. Pri 95-odstotni skupni stopnji zaupanja se rezultati vzorca v 95 od 100 primerov ne bodo razlikovali od resničnih značilnosti celotne populacije za več kot določeno stopnjo. Določena je 95-odstotna skupna stopnja zaupanja, kar pomeni 5-odstotno revizijsko tveganje.
Tveganje pri kontroliranju (CR)	Je tveganje, da bi se lahko pojavil pomemben odklon, ki ga sistemi notranjih kontrol ne bi pravočasno preprečili, odkrili ali popravili.
Tveganje pri odkrivanju (DR)	Je tveganje, da revizor ne bo odkril pomembnih odklonov, ki so se pojavili in jih sistemi notranjih kontrol niso pravočasno preprečili, odkrili ali popravili.
Preizkušanje z dvojnimi namenom	Ko je verjetno, da bodo evidence potrebne za obe vrsti uporabe, bi si moral revizor prizadevati za izbiro enega vzorca (za izpolnjevanje preizkusa skladnosti in preizkusa podatkov).
Stopnja napak (ERR_{CB})	Stopnja napak se določi kot del ocenjevanja napak za preverjanje podatkov za revizijski cilj št. 1. Določi se za posamezno vzorčno enoto kot količnik med napakami, ki jih ugotovi certifikacijski organ (revidirana knjigovodska vrednost – dejanska knjigovodska vrednost), in revidirano

	knjigovodsko vrednostjo. Skupna napaka se izračuna kot vsota posameznih napak za vsako vzorčeno transakcijo, ki se pomnoži z intervalom vzorčenja. Uporablja se za oceno napačnih navedb v revidiranem vzorcu in populaciji s finančnim vplivom. Stopnja napak bo določena na podlagi revizijskega dela glede zakonitosti in pravilnosti odhodkov (celoten proces od prejema/potrditve/odobritve operacij, plačil in računovodstva), upoštevala pa se bodo le preplačila. Uporabila se bo za podajanje mnenja v zvezi z revizijskim ciljem št. 1.
Stopnja neskladnosti (IRR)	Ta stopnja ocenjuje morebitni finančni vpliv zaradi pomanjkljivih kontrol upravičenosti, poleg tega pa meri morebitne preostale napake za sklad in je povezana z revizijskim ciljem št. 2. Izračuna se kot razlika med tem, kar je ugotovila/potrdila plačilna agencija (pred uporabo kakršnih koli sankcij), in tem, za kar je certifikacijski organ menil, da je upravičeno in bi moralo biti potrjeno. Upošteva vsoto previsokih in prenizkih potrditev. Stopnja neskladnosti bo določena pri reviziji operacij (v okviru revizije zakonitosti in pravilnosti odhodkov), upoštevati pa bi bilo treba vse odklone ne glede na njihov finančni vpliv. Uporabila se bo za podajanje mnenja v zvezi z revizijskim ciljem št. 2.
Tveganje pri delovanju (IR)	Je tveganje v zvezi z vrsto dejavnosti, operacij in upravnih struktur, da se lahko ob odsotnosti postopkov notranjih kontrol pojavi pomembna napaka. Oceni ga revizor na podlagi svojega razumevanja okvira dejavnosti in okolja plačilne agencije.
Poizvedba	Je zbiranje informacij pri dobro obveščenih osebah v revidiranem subjektu ali zunaj njega.
Pregled	Je proučevanje notranjih ali zunanjih evidenc ali dokumentov v papirnati ali elektronski obliki ali na drugih medijih ali proučevanje opredmetenih sredstev.
Pristop integriranega vzorčenja	V določenih okoliščinah (povezanih zlasti z reprezentativnostjo naključno preverjenega vzorca plačilne agencije na kraju samem) se lahko enotna velikost vzorca izkaže za zadostno, da se ocenijo učinkovitost sistema notranjih kontrol / sistema upravljanja in kontrol, zakonitost in pravilnost odhodkov ter letni obračuni.
Znane napake	So napake, ki se ugotovijo zunaj vzorca ali ki so posledica popolnega preizkusa omejenih stratumov/populacije.
Zakonitost in pravilnost (L&R)	Preverjanje zakonitosti in pravilnosti odhodkov, prijavljenih Komisiji, pomeni preverjanje: <ul style="list-style-type: none"> ➤ operacij: do faze potrditve (rezultati preverjanja upravičenosti z upravnimi pregledi in pregledi na kraju samem) in odobritve plačila ter ➤ plačil: izvedba plačila in računovodstvo. Pri reviziji zakonitosti in pravilnosti odhodkov je treba upoštevati rezultat (finančni vpliv) celotnega procesa preverjanja s preizkusi podrobnosti. Da se oceni preostalo tveganje in poda mnenje o kontrolni statistiki, je treba upoštevati rezultate preverjanj operacij (odklone, ne glede na njihov finančni vpliv).
Pristop k vzorčenju po denarni enoti (VDE)	Pristop k vzorčenju po denarni enoti temelji na Poissonovi teoriji porazdelitve in se na splošno uporablja, če je variabilnost v populaciji visoka, pričakovana napačna navedba pa nizka. Ta pristop se navaja v drugih smernicah, na primer GD REGIO, kot

	„konservativni pristop k VDE“.
Opazovanje	Je opazovanje procesa ali postopka, ki ga izvajajo drugi. Zagotavlja informacije o uspešnosti procesa ali postopka, vendar je omejeno na trenutek opazovanja.
Natančnost (A)	<p>Natančnost meri možno razliko med oceno vzorca in dejansko vrednostjo populacije. Je napaka, ki nastane, če certifikacijski organ ne revidira celotne populacije (meri negotovost, ki nastane zaradi vzorčenja, ali tveganje pri vzorčenju). Tveganje pri vzorčenju meri tveganje, da se sklepi certifikacijskega organa po preizkušanju vzorca razlikujejo od sklepov, ki bi se sprejeli po preizkušanju celotne populacije (tveganje, povezano z nereprezentativnostjo celotne populacije zaradi naključnih nihanj (tveganje pri delovanju) ali napačno človeško razlago ali napačnim poročanjem rezultatov (tveganje pri obravnavi)).</p> <p>Načrtovana/zelena natančnost (A/K) je največja napaka pri vzorčenju, sprejemljiva za projekcijo napak v določenem letu, ki še vedno omogoča uporabnost rezultatov, tj. največji odklon med resnično napako populacije in projekcijami, oblikovanimi na podlagi vzorčnih podatkov. Načrtovana natančnost bi vedno morala biti nižja od dopustne napačne navedbe/napake.</p> <p>Kot merilo natančnosti se lahko uporablja razlika med pričakovano stopnjo odklona ali pričakovanim zneskom napačne navedbe (AM) in dopustno stopnjo odklona ali dopustno napačno navedbo (TM).</p> <p>Dosežena natančnost vzorčenja (A'/SE) meri, kako blizu je ocena vzorca ustrezni značilnosti populacije. Izračuna se tako, da se standardna napaka ocene pomnoži s koeficientom, ki se določi z zeleno stopnjo zaupanja. Drugače se lahko izračuna tudi kot razlika med najvišjimi projekcijami vzorca in stopnjo napak.</p> <p>Pri preizkušanju podatkov se natančnost lahko izrazi v denarni vrednosti, vendar je nižja od skupne pomembnosti, pri preizkušanju skladnosti pa je natančnost najvišja sprejemljiva stopnja neuspeha notranje kontrole, ki je še lahko zanesljiva.</p> <p>Treba je omeniti, da so v primeru Poissonove porazdelitve revizijska tveganja povezana s sprejetjem nepravilnih podatkov (na podlagi vzorca je sprejet sklep, da evidentiran saldo računa ni pomembno napačno naveden, čeprav je pomembno napačno naveden), kar je napaka vrste II/β. V primeru teorije normalne porazdelitve so revizijska tveganja povezana z nepravilno zavrnitvijo (tveganje, da je na podlagi vzorca sprejet sklep, da je evidentiran saldo računa pomembno napačno naveden, čeprav ni pomembno napačno naveden), kar je napaka vrste I/α.</p> <p>Natančnost certifikacijskemu organu omogoča, da določi interval zaupanja, tj. razpon, v katerem bo ocena značilnosti populacije znotraj določene stopnje zaupanja.</p>
Naključne napake	So napake, ki bi se lahko zgodile pri vsaki navedeni transakciji v populaciji/stratumih, ki niso bili vzorčeni za preizkušanje.
Faktor zagotovila (RF)	Je faktor zagotovila, ki se uporablja, če se uporabi teorija o denarni enoti (VDE).
Ponovno preverjanje kontrol na kraju samem	Kadar revizor/izvajalec pregledov certifikacijskega organa ali drugega namembnega organa med ponovnim opravljanjem ali spremljanjem pregledov plačilne agencije na kraju samem sam opravi merjenje in/ali opazovanje ter sprejme sklep o elementih

	kontrole, ki so pomembni za upravičenost zadevnega plačila, in to primerja z rezultati in sklepi inšpektorjev plačilne agencije.
Stopnja vzorčenja/stopnja pojavnosti (SR)	Ta stopnja se določi med preizkusom kontrol s preizkušanjem skladnosti. S to stopnjo se merijo odkloni od standardov kontrol in se tako ocenijo možnosti zaupanja v sistem kontrol. Izračuna se tako, da se število odklonov, ugotovljenih v vzorcu (Nf), deli z velikostjo vzorca (n). Izračun te stopnje ni obvezen.
Vzorčna enota	Je vsak posamezni element vzorčnega okvira, ki se lahko vključi v vzorec.
Standardni odklon	Je merilo variabilnosti znotraj populacije ali stratuma. Standardni odklon je kvadratni koren variance. Na splošno vsaka sprememba variabilnosti v populaciji vpliva na relativno spremembo velikosti vzorca na kvadrat. Variabilnost se lahko izmeri z variacijskim koeficientom (CV), izraženim kot odstotkom (tj. standardni odklon, deljen s povprečjem okvira, pomnoženim s 100). Večji kot je variacijski koeficient, večja je variabilnost v okviru. Splošno empirično pravilo je: variacijski koeficient, nižji od 50 %, pomeni nizko variabilnost, variacijski koeficient, višji ali enak 50 %, pa visoko variabilnost. Standardni odklon napak je prikazan kot „ σ_e “, standardni odklon stopenj napak pa kot „ σ_r “. Če se izračuna na podlagi pilotnega vzorca, je prikazan kot „ s_e “.
Stratifikacija	Je proces delitve populacije na podpopulacije, od katerih vsaka predstavlja skupino vzorčnih enot s podobnimi značilnostmi.
Populacija in stratumi (N, Ns)	V okviru področja uporabe te smernice se populacija lahko opredeli: <ul style="list-style-type: none"> ➤ na ravni sklada (EKJS in EKSRP), pri čemer se dva stratuma lahko opredelita na ravni vsake populacije (IAKS in ne-IAKS, ločeno za EKJS in EKSRP); ➤ ali glede na sklad (EKJS/EKSRP) na ravni IAKS in ravni ne-IAKS.
Preizkus podatkov	Je preizkus, ki določa znesek določene vrste enot. Ti preizkusi zajemajo tveganja pri odkrivanju in merijo napačne navedbe zaradi neuspehov sistema notranjih kontrol.
Dopustna napačna navedba (TM) ali (P1)	- Je največji odklon, ki ga certifikacijski organ lahko sprejme, in merilo pomembnosti v smislu denarnih sredstev. Določena je na največ 2 % potrjenih odhodkov, prijavljenih Komisiji.
Dopustna stopnja odklona	Ta stopnja meri dopustno raven neuspehov v sistemu notranjih kontrol, ki se merijo s stopnjo vzorčenja. Revizor poskuša pridobiti ustrezno raven zagotovila, da dejanska stopnja odklona v populaciji ne presega stopnje odklona, ki jo je revizor določil. Je merilo pomembnosti, vendar za sistem notranjih kontrol, in se ne nanaša na finančni vpliv odstopanj, temveč na število neuspešnih kontrol. Certifikacijski organ po svoji strokovni presoji določi stopnjo, na kateri se bo določila dopustna napaka.
Skupna napaka	Projicirana napaka na podlagi naključnih napak + natančnost (velja v primeru statističnega vzorčenja) + nepopravljene znane napake + izjemne napake.
Skupna projicirana napaka (TPE)	Ta stopnja se določi med ocenjevanjem napak za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1. Določi se z ekstrapolacijo/razširitvijo ugotovljenih naključnih napak v vzorcu

	(ERR) na celotno populacijo/stratume. Ustreza najverjetnejšemu obsegu napake (MLE) v terminologiji vzorčenja po denarni enoti.
Projicirana stopnja neskladnosti (PIR)	Ta stopnja se določi med ocenjevanjem napak za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 2. Določi se z ekstrapolacijo ugotovljenih naključnih napak v vzorcu (IRR) na celotno populacijo/stratume. V primeru vzorčenja po denarni enoti jo kaže najverjetnejši obseg napake.
Zgornja meja napake (UEL) Zgornja meja projicirane neskladnosti (UPI)	<p>Ta dva kazalnika merita najvišjo raven napačne navedbe, ki se lahko pričakuje v preverjenem stratumu/populaciji.</p> <p>Izračuna se za posamezno vzorčno enoto in se združi za celotni vzorec.</p> <p>Za ERR:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Za konservativni pristop k vzorčenju po denarni enoti:</u> najverjetnejši obseg napake + osnovna natančnost (Bp) + dodatna dopustnost za tveganje pri vzorčenju (Ia). 2) <u>Za standardni pristop h klasičnemu vzorčenju spremenljivk in vzorčenju po denarni enoti:</u> skupna projicirana napaka (TPE) + realizirana natančnost/napaka pri vzorčenju (SE). <p>Za IRR:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Za konservativni pristop k vzorčenju po denarni enoti:</u> projicirana stopnja neskladnosti (PIR) (najverjetnejši obseg napake) + osnovna natančnost (Bp) + dodatna dopustnost za tveganje pri vzorčenju (Ia). 2) <u>Za standardni pristop h klasičnemu vzorčenju spremenljivk in vzorčenju po denarni enoti:</u> projicirana stopnja neskladnosti (PIR) (skupna projicirana napaka) + realizirana natančnost/napaka pri vzorčenju (SE).
Vzorčenje spremenljivk	<p>Uporablja se za sprejetje sklepov o populaciji v smislu zneska. Primera metod vzorčenja spremenljivk sta <i>klasična metoda vzorčenja spremenljivk</i> in <i>standardni pristop k vzorčenju po denarni enoti</i>.</p> <p>Klasično vzorčenje spremenljivk temelji na teoriji normalne porazdelitve in pomeni vzorčenje na ravni transakcije, vzorčenje po denarni enoti pa pomeni vzorčenje na ravni denarne enote.</p>

1 NAMEN

Ta smernica ni revizijski priročnik. Namenjena je kot pomoč certifikacijskim organom pri določanju njihove splošne revizijske strategije in zagotavlja praktične smernice za njihove naloge zbiranja zadostnih, ustreznih revizijskih dokazov za oblikovanje mnenja. V skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013 je mnenje pripravljeno v skladu z mednarodno priznanimi revizijskimi standardi in zajema popolnost, točnost in verodostojnost letnih obračunov akreditirane plačilne agencije, pravilno delovanje njenega sistema notranjih kontrol ter zakonitost in pravilnost odhodkov, za katere je bilo od Komisije zahtevano povračilo. V tem mnenju je tudi navedeno, ali se je med pregledom pojavil dvom glede trditev v izjavi o upravljanju.

Navedeno mnenje spremlja sveženj dokumentov, ki jih mora odgovorna oseba plačilne agencije predložiti Komisiji do 15. februarja leta po zadevnem proračunskem letu. Te dokumente sestavljajo letni obračuni, izjava o upravljanju in letni povzetek končnih revizijskih poročil o izvedenih kontrolah, vključno z analizo vrste in obsega napak ter slabosti, ugotovljenih v sistemih, ter izvedenimi ali načrtovanimi popravnimi ukrepi (točke (a) do (c) člena 7(3) Uredbe (EU) št. 1306/2013).

Smernica opisuje predlagano revizijsko metodologijo, ki jo je treba spoštovati, da lahko certifikacijski organ poda svoje mnenje, kot je opisano zgoraj. Predlagana metodologija opredeljuje revizijske cilje in predstavlja integrirani revizijski pristop, ki ga je treba upoštevati za vsak sklad, pri čemer se osredotoča na naslednje postopke:

- pregled in oceno sistema notranjih kontrol,
- preizkušanje transakcij ter
- uskladitev finančnih izjav in poročil o upravljanju.

Smernica v nadaljevanju pojasnjuje, kako bi bilo treba razlagati rezultate in da je morda potrebno dodatno delo, če temeljijo na rezultatih revizij, da se certifikacijskemu organu omogoči, da sprejme sklep o finančnih in preostalih tveganjih na ravni sklada glede sistema notranjih kontrol, operacij, letnih obračunov in z njimi povezanih izjav plačilne agencije o upravljanju v zadevnem proračunskem letu. Smernica uporablja pristop k revizijskim pomislekom, povezanim s certifikacijsko revizijo, ki temelji na splošnih revizijskih načelih, in tako pojasnjuje posebne pogoje in revizijske tehnike, ki se uporabljajo za predlagane revizijske postopke.

Ta smernica se bo redno pregledovala in posodabljala, pri čemer se bodo upoštevale pridobljene izkušnje.

2 PRAVNI OKVIR

Ta smernica obravnava zahteve iz člena 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013, ki so usklajene z zahtevami iz člena 59(5) Uredbe (EU) št. 966/2012 z dne 25. oktobra 2012 (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba¹).

---

¹ UL L 298, 26.10.2012, str. 1.

V skladu z določbami člena 53 Uredbe (EU) št. 1306/2013 potrditve obračunov akreditiranih plačilnih agencij temeljijo na informacijah, predloženih v skladu s členom 102(1)(c) navedene uredbe.

Pravila glede nalog certifikacijskih organov, vključno s pregledi, certifikati in poročili, ki jih ti organi sestavijo, skupaj s podporno dokumentacijo, so določena v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014.

3 REVIZIJSKA NAČELA

Mednarodno priznani revizijski standardi (na primer IFAC ali INTOSAI) običajno predpisujejo naslednje korake:

3.1 Revizijska strategija, revizijski načrt

Certifikacijski organ bi moral oblikovati **splošno revizijsko strategijo** za podpiranje organa pri izvajanju odgovornosti iz člena 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013. Ta strategija določa obseg, časovni načrt in cilj revizije ter usmerja oblikovanje revizijskega načrta. Splošna revizijska strategija bi morala med drugim zajemati:

- ugotavljanje pomembnosti na ravni posameznih sestavnih delov, kjer je to ustrezno;
- predhodno določanje bistvenih sestavnih delov in pomembnih transakcij;
- predhodno določanje področij, na katerih lahko obstaja večje tveganje pomembne napačne navedbe;
- pomembne spremembe v splošnem okolju revidiranega subjekta ali relevantnem pravnem okolju.

Na podlagi splošne revizijske strategije bi moral certifikacijski organ oblikovati **revizijski načrt** za vsako proračunsko leto, ki vključuje, vendar na to ni omejen, naslednje:

- vrsto, časovni načrt in obseg postopkov za oceno tveganja, ki upoštevajo posebne regulativne zahteve;
- vrsto, časovni načrt in obseg dodatnih revizijskih postopkov na ravni uradnih trditev, ki upoštevajo posebne regulativne zahteve.

Letni revizijski načrt bi moral zagotavljati podrobnosti o tem, kako pridobiti zadostne dokaze v podporo revizijskemu mnenju.

3.2 Ocena tveganja

Postopek za oceno tveganja certifikacijskega organa je namenjen odkrivanju in ocenjevanju **tveganj pomembne napačne navedbe**.

Ocena tveganja vključuje več korakov, ki bi jih bilo treba povzeti v revizijski strategiji/načrtu. Mednarodni priznani revizijski standardi običajno navajajo naslednje korake:

(1) **Razumevanje subjekta in njegovega okolja**, kar bi moralo vključevati:

- okolje kontroliranja, vključno z veljavnim pravnim in regulativnim okvirom, ki temelji na obstoječem poznavanju vzpostavljenih sistemov upravljanja in kontrol,

ter zlasti tveganja, ugotovljena v predhodnih obdobjih vsakega ukrepa, ki vključuje pomembno raven odhodkov. To oceno bi bilo treba stalno posodablјati s povezovanjem revizijskih ugotovitev certifikacijskega organa z morebitnimi izboljšavami in z upoštevanjem ugotovitev drugih revizijskih organov, kot so Evropsko računsko sodišče, direktorat J GD AGRI itd.;

- kontrolne dejavnosti (primarne dejavnosti in dejavnosti spremljanja) in dejavnosti, vgrajene v informacijski sistem, ki podpirajo glavne procese. Revizor oceni zasnovo teh kontrol in ugotovi, ali se izvajajo in uporabljajo v praksi (sestavni deli sistema notranjih kontrol so podrobno opisani v Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 907/2014, Prilogi 2 k tej smernici in v Smernici št. 1 o akreditacijskih merilih).
- (2) **Ocenjevanje sprememb sistema notranjih kontrol (če obstajajo)** od zadnje revizije.
Certifikacijski organ mora oceniti učinek sprememb organizacijskih in postopkovnih ureditev od predhodne revizije, pri čemer oceni, v kakšni meri plačilna agencija še naprej izpolnjuje akreditacijska merila. Nove sheme lahko namreč pomenijo bistveno večje tveganje kot dolgoročne vzpostavljene sheme podobne vrednosti z dokazano nizko stopnjo napak v preteklosti.
- (3) **Ocenjevanje uspešnosti obvladovanja tveganja** z osredotočanjem na naslednje cilje plačilne agencije: razumevanje in prednostno določanje tveganj, določanje kontrol, ki obravnavajo ključna tveganja, vključno s tveganji goljufije, opredeljevanje informacij, ki bodo prepričljivo kazale, ali sistem notranjih kontrol deluje uspešno, razvoj in izvajanje postopkov za ocenjevanje teh prepričljivih informacij.
- (4) **Potrjevanje tveganj in ciljnih nalog.** Tveganja pomembnih napačnih navedb se lahko razdelijo na dva sestavna dela (tveganja pri delovanju in tveganja pri kontroliranju), ki ju je treba oceniti na vsaki ravni uradnih trditev za transakcije (operativne in neoperativne) in obračune (glej oddelek 5.3 te smernice). Kljub temu je obseg preverjanj odvisen od potrjenih tveganj in njihovega morebitnega učinka ter lahko vključuje naloge posebnih kontrol², ki se redno ocenjujejo (vsako leto poročanja).

3.3 Uporaba revizijskih dokazov iz prejšnjih revizij in drugih ponudnikov revizij

Revizijsko delo certifikacijskega organa se lahko racionalizira z zanašanjem na revizijske dokaze iz prejšnjih revizij za uspešnost delovanja določenih kontrol. Zato certifikacijski organ preveri nadaljnjo ustreznost teh dokazov tako, da pridobi revizijske dokaze o morebitnih bistvenih spremembah pri teh kontrolah po prejšnji reviziji, kot je določeno v točki 3.2(2). Revizor te dokaze pridobi s poizvedovanjem v kombinaciji z opazovanjem ali pregledovanjem, da potrdi poznavanje teh določenih kontrol (glej odstavek 14 MSR 330):

---

² Glej tudi Smernico št. 1 o akreditaciji.

- (1) če je prišlo do sprememb, ki vplivajo na nadaljnjo ustreznost revizijskih dokazov iz prejšnje revizije, revizor preizkusi kontrole v okviru tekoče revizije;
- (2) če ni bilo takšnih sprememb, revizor preizkuša kontrole najmanj enkrat pri vsaki tretji reviziji, s tem da preizkuša nekaj kontrol pri vsaki reviziji, da bi se izognil preizkušanju vseh kontrol, na katere se namerava zanašati, samo v enem revizijskem obdobju, pri čemer ne bi preizkušal kontrol v dveh naslednjih obdobjih. V tem smislu lahko certifikacijski organ vzpostavi rotacijski nadzorni načrt, ki se v povezavi z rezultati ocene tveganja lahko uporabi za določanje ključnih kontrol za revizijo.

3.4 Revizijski pristop – odziv certifikacijskega organa na ocenjena tveganja in gradnja zaupanja

Revizijski pristop je sestavljen iz izvedbenih postopkov, da se lahko odzove na ugotovljena tveganja pomembne napačne navedbe, pri čemer se osredotoča na najbolj tvegana področja in dejavnosti za namene revizije.

Revizijski pristop se v veliki meri zanaša na mnenje, ki ga predvidoma poda revizor v zvezi s sistemom notranjih kontrol plačilne agencije. Treba je omeniti, da samo postopki preizkušanja podatkov ne morejo zagotoviti zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov na ravni uradnih trditev.

Pričakuje se, da bo certifikacijski organ pridobil razumno jamstvo o (revizijski cilj št. 1):

- (1) pravilnem delovanju sistema notranjih kontrol, vključno z izpolnjevanjem akreditacijskih meril ter sposobnostjo sistemov upravljanja in kontrol³ (MCS), da se odkrijejo in ovrednotijo operativna tveganja (revizija sistemov);
- (2) skladnosti z zadevnimi zakoni in predpisi (revizija zakonitosti in pravilnosti odhodkov, prijavljenih Evropski komisiji);
- (3) popolnosti, točnosti in verodostojnosti letnih obračunov, tudi o zanesljivosti finančnega poročanja (finančna revizija).

Sklepi o teh treh ločenih revizijskih vprašanjih se med seboj povezujejo in ocena katerega koli od njih lahko vpliva na druge.

Skupna raven zagotovila, ki se zahteva pri revizijskem preizkušanju, je določena na 95 %. Skupno raven zagotovila določajo (1) ocena okolja kontroliranja, (2) preizkus kontrol in (3) preizkušanje podatkov dokumentov.

---

³ Kot je določeno v členu 1 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter členu 1 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014.

4 OBSEG REVIZIJE IN CILJI, REVIZIJSKI KORAKI

Člen 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter člen 5 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 opredeljujeta obseg revizije in revizijske cilje, saj mora certifikacijski organ potrditi, da so letni obračuni, ki se predložijo Komisiji, verodostojni, popolni in točni, da so odhodki, za katere je bilo zahtevano povračilo, zakoniti in pravilni ter da so postopki notranjih kontrol zadovoljivo delovali. Certifikacijski organ bi moral pripraviti poročilo o svojih ugotovitvah. To poročilo bi moralo biti sestavljeno v skladu z obliko, določeno v Smernici št. 3 o zahtevah za poročanje.

V naslednjih odstavkih so določeni revizijski pristop, revizijski koraki in revizijske metode, ki se uporabljajo.

4.1 Določitev narave revizije

Narava revizije plačilne agencije pomeni morebitni razpon vseh revizijskih dejavnosti in je sestavljena iz številnih subjektov, ki jih je mogoče revidirati. Ti subjekti vključujejo programe, posamezne ukrepe, operativne in neoperativne dejavnosti, naloge, sisteme in strukture, ki skupaj prispevajo k upravljanju finančnih sredstev EU.

4.2 Opredeljevanje in ocenjevanje tveganj pomembnih napačnih navedb

Ta revizijski korak vključuje analizo zahtev kontrol SKP, vzpostavljenega sistema upravljanja in kontrol, rezultatov predhodnih certifikacijskih revizij in sprememb glede na prejšnje revizije. Ta korak bo certifikacijskemu organu omogočil, da ugotovi tveganja pri delovanju in tveganja pri kontroliranju, področja revizije ter populacije in stratume revizije.

4.3 Revizijski pristop in načrtovanje revizije

Certifikacijski organ oblikuje model revizijskih zagotovil za zadevni primer s pomočjo ocene tveganja in revizijskih ciljev. Model opredeljuje raven zagotovila, ki izhaja iz sistema kontrole, in jo pomaga povezati z revizijskimi tveganji in odzivi.

Načrtovanje revizije temelji na sprejetemu modelu zagotovil. To načrtovanje opisuje naravo revizije, populacije/stratume revizije, revizijski pristop, tehnike vzorčenja in zadevne parametre vzorčenja, ki se uporabljajo za revizijsko delo v zvezi s skladnostjo in vsebino, ter časovni načrt različnih korakov.

Da se lahko sprejme sklep o treh revizijskih vprašanjih iz oddelka 3.4, bodo revizijski postopki vključevali elemente, ki temeljijo tako na sistemih kot na vsebini.

Zagotovilo se bo pridobilo s kombinacijo naslednjih revizijskih postopkov:

- revizije IT,
- preizkusi postopkov,
- preizkusi skladnosti,
- preizkušanje podatkov,
- uskladitve.

Preizkusi skladnosti se razlikujejo od preizkusov podatkov, saj je napaka v preizkusu skladnosti le kazalnik verjetnosti napačnih navedb. Te napake so relevantne le, če se pojavijo dovolj pogosto, da revizor zaradi njih meni, da so v obračunih morda bistvene

napake. Preizkusi podatkov so potrebni, da se ugotovi, če so se te napake dejansko pojavile.

Ocena sistema notranjih kontrol (revizijsko delo v zvezi s skladnostjo) se običajno izvede pred preizkušanjem podatkov. Vendar to običajno ne velja za certifikacijsko revizijo, pri čemer se upoštevata časovni načrt za ponovno preverjanje pregledov na kraju samem in tudi dejstvo, da se certifikacijski organ lahko odloči za uporabo preizkušanja z dvojnimi namenom. Zato bo morda treba preizkušanje podatkov načrtovati na podlagi ocene sistema notranjih kontrol iz prejšnjega leta.

4.4 Sklepi o ugotovitvah in oblikovanje mnenja za revizijska cilja št. 1 in 2

Na podlagi opravljenega revizijskega dela bo certifikacijski organ lahko sprejel sklepe o naslednjih ciljnih revizije (revizijski cilj št. 1):

- (1) uspešnosti sistema notranjih kontrol in/ali sistema upravljanja in kontrol plačilne agencije (ocenjevanje s sistemom razvrščanja v matrike, ki kažejo revizijsko delo v zvezi s skladnostjo in rezultate preizkušanja podatkov);
- (2) zakonitosti in pravilnosti odhodkov, prijavljenih skladoma (ob upoštevanju rezultatov preizkušanja podatkov);
- (3) popolnosti, točnosti in verodostojnosti letnih obračunov (ob upoštevanju rezultatov preizkušanja podatkov in dela v zvezi z uskladitvijo).

Poleg tega se poda mnenje o izjavi o upravljanju, vključno s potrdilom o stopnji napak, o kateri je poročala plačilna agencija, v kontrolni statistiki (revizijski cilj št. 2). Zadevna ocena certifikacijskega organa vključuje ocenjevanje preostalega tveganja in upošteva splošno mnenje, ki temelji na revizijskem delu. Pri ocenjevanju bi bilo treba upoštevati stopnje napak, o katerih je poročala plačilna agencija v kontrolni statistiki in izjavi o upravljanju, ter vse veljavne akcijske načrte ali ugotovitve glede skladnosti, ki v danem letu vplivajo na odhodke.

Povezava med revizijskimi cilji, revizijskim pristopom, pričakovanimi rezultati in sklepom je predstavljena v naslednji preglednici.

Revizijski koraki so povzeti v **Prilogi 1** k tej smernici.

Revizijski cilji in pričakovani rezultati, na podlagi katerih je sprejet sklep

Revizijski cilji	Revizijski pristop	Pričakovani rezultati	Sklep
<p><i>V zvezi s finančno potrditvijo obračunov (revizijski cilj št. 1)</i> Treba je podati mnenje o:</p> <p>a) pravilnem delovanju vzpostavljenega sistema kontrol (skladnosti z akreditacijskimi merili);</p> <p>b) zakonitosti in pravilnosti odhodkov, prijavljenih skladu;</p> <p>c) popolnosti, točnosti in verodostojnosti letnih obračunov.</p>	<p><i>Integrirano revizijsko delo v zvezi z dvema glavnima revizijskima ciljema:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregled sistema notranjih kontrol (preizkus postopkov, vključno z oceno okvira upravljanja in kontrol, preizkušanje skladnosti). • Preizkušanje podatkov: preverjanje potrditev in odobritve plačil, izvedbe plačil in računovodstva (ob upoštevanju vseh transakcij). • Pregled uskladitev: <ul style="list-style-type: none"> – finančne uskladitve, – uskladitev za zbiranje kontrolne statistike. • Zagotavljanje doslednosti revizijskih sklepov s podatki, vključenimi v statistiko. 	<p>Mnenje o:</p> <p>a) uspešnosti sistema notranjih kontrol plačilne agencije s sistemom razvrščanja v akreditacijske matrice (skupna ocena) ob upoštevanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pregleda sistema notranjih kontrol (vključno z rezultati preizkušanja skladnosti); • rezultatov preizkušanja podatkov (doseženih v dveh korakih); <p>b) zakonitosti in pravilnosti odhodkov, prijavljenih skladoma, s stopnjo napak, določeno na podlagi preizkušanja podatkov (glej oddelek 7);</p> <p>c) popolnosti, točnosti in verodostojnosti letnih obračunov na podlagi finančne uskladitve ter točk a) in b).</p>	<p>Certifikacijski organ bo na podlagi kombinacije rezultatov o treh elementih lahko sklepal o naravi mnenja.</p> <p>Opomba: pri mnenju brez pridrška se predpostavlja, da so vsi trije pričakovani rezultati potrjeni.</p> <p>⇒ To se obravnava pri finančni potrditvi.</p>
<p><i>V zvezi z izjavo o upravljanju o finančnem poslovanju in spremljanju SKP (revizijski cilj št. 2)</i> Treba je podati mnenje o uradnih trditvah iz izjave o upravljanju.</p>		<p>Certifikacijski organ bi moral za oceno uradnih trditev iz izjave o upravljanju (in kontrolne stopnje napak, o kateri je poročala plačilna agencija, v statistiki) upoštevati skupne rezultate svojega certifikacijskega dela in ocenjevanje preostalega tveganja (glej oddelek 7).</p>	<p>Certifikacijski organ bo na podlagi revizijskega mnenja in ocenjevanja preostalega tveganja pripravil osnutek svojega (negativnega) mnenja o izjavi o upravljanju s pridržkom/brez pridrška.</p> <p>⇒ To se obravnava pri letnem poročilu GD AGRI o dejavnostih.</p>

5 OCENA SISTEMA NOTRANJIH KONTROL

5.1 Revizijsko zagotovilo

Skupna raven zagotovila, ki se zahteva pri revizijskem preizkušanju, je določena na 95 %. To revizijsko zagotovilo se pridobi na podlagi 1) ocene okolja kontroliranja, vključno s preizkušanjem skladnosti, in 2) preizkušanja podatkov dokumentacije. Ocena sistema notranjih kontrol temelji na:

- oceni okolja kontroliranja, vključno z rezultati preizkušanja skladnosti, in se izrazi z akreditacijskimi matrikami,
- vplivu vseh veljavnih akcijskih načrtov ali ugotovitev glede skladnosti, ki v danem letu vplivajo na odhodke.

5.2 Ocena okolja kontroliranja

Med tehnike, ki se uporabljajo za preizkušanje kontrol, spadajo ocenjevanje okolja kontroliranja, pomembnosti kontrol, tveganja, da preizkusi morda ne bodo dokončni, in rezultati drugih poizvedb. Preizkušanje bo zajemalo uspešnost zasnove in izvajanja kontrol. Sestavljali ga bodo preizkusi postopkov in preizkusi skladnosti.

Pridobivanje razumevanja kontrol subjekta ne more biti nadomestilo za preizkušanje operativne uspešnosti kontrol, razen če obstaja kakšen avtomatiziran sistem, ki zagotavlja dosledno delovanje kontrol. IT omogoča dosledno obdelavo podatkov in transakcij ter krepi zmožnost spremljanja uspešnosti kontrolnih dejavnosti in omogoča učinkovito ločevanje nalog tako, da izvaja kontrole dostopa pri aplikacijah, zbirkah podatkov in operativnih sistemih. Zato je lahko izvajanje revizijskih postopkov, da se ugotovi, ali se izvajajo avtomatizirane kontrole, preizkus operativne uspešnosti navedenih kontrol, pri čemer se upoštevatata ocena in preizkušanje splošnih kontrol IT, vključno z varnostjo IT in spremembo postopkov upravljanja.

Certifikacijski organ bi moral začeti s pregledom **splošnega okolja kontroliranja** (preizkus postopkov).

To med drugim vključuje:

- pregled procesa „prenosa“, s katerim se zahteve, določene v uredbah Evropske komisije, vključijo v priročnik, računalniške postopke in pisna navodila plačilne agencije, ter
- delo, s katerim se ugotovi, ali:
  - so pisne smernice o prejemu, obdelavi, odobritvi zahtevkov (tudi o zavrnitvi zahtevkov) in izračunavanjih obsežne in posodobljene ter na voljo vsem zaposlenim;
  - so naloge v zvezi z odobritvijo, plačilom in računovodstvom ustrezno ločene ter ali zanje veljajo nadzorne kontrole;
  - se zagotavljata ustrezno usposabljanje in rotacija zaposlenih;
  - obstajajo ustrezni postopki za preglede in spremljanje višjega vodstva ter

- se sprejme ustrezní ukrep kot odgovor na priporočila o izboljšanju, ki jih sprejmejo plačilne agencije kot nujen del akreditacijskega procesa;
- „sprehajalne“ preizkuse, da se potrdi njegovo razumevanje shem in kontrolnih postopkov.

Da se zagotovi preverjanje zakonitosti in pravilnosti osnovnih transakcij, ti preizkusi postopkov ne bi smeli biti omejeni na splošno okolje kontroliranja. Morali bi namreč tudi pregledati posebne vzpostavljene postopke, da se zagotovita ustrezno upravljanje posameznih podpornih ukrepov in pravilno obračunavanje odhodkov v breme proračuna Evropske komisije. Akreditacijska merila in veljavni predpisi so referenčna merila, na podlagi katerih se oceni ustreznost teh postopkov.

Pri shemah IAKS bi ta ocena lahko vključevala:

- vzpostavljene postopke za pravočasni prejem ter pravilno in pravočasno obdelavo in evidentiranje vlog;
- vzpostavljene postopke za zagotavljanje pravilne dodelitve plačilnih pravic in pravilnega izračuna njihove vrednosti;
- kakovost upravnih pregledov, ki po potrebi vključujejo navzkrižna preverjanja z uporabo sistema IAKS;
- vzpostavljene postopke za zagotavljanje celovitosti, popolnosti, točnosti in pravočasnega posodabljanja zadevnih sistemov (vključno s kakovostjo identifikacijskega sistema za zemljišča);
- pravilno izvajanje določb v zvezi z izbiro pregledov na kraju samem, tako za tveganja kot za ključni del kontrol (vključno z analizo tveganja, ki se izvede za kontrole na kraju samem);
- vzpostavljene postopke za zagotavljanje kakovosti pregledov na kraju samem;
- pravilni izračun zmanjšanj in sankcij;
- vzpostavljene postopke za zagotovitev pravilnega in pravočasnega plačila pomoči končnemu upravičencu in nadaljnje evidentiranje ustreznih proračunskih postavk.

5.3 Preizkušanje skladnosti

Certifikacijski organ prouči posebne in prodorne kontrole ter kontrole spremljanja, ki so del pregledanih procesov, da lahko poda mnenje o uspešnosti sistema notranjih kontrol. Ti preizkusi kontrol se opravijo za podporo ravni tveganja pri kontroliranju, ki so jo ocenili certifikacijski organi.

Zato se s preizkusi kontrol obravnavajo zlasti naslednja vprašanja:

- (1) Ali so bile opravljene potrebne kontrole?
- (2) Kako so bile opravljene?
- (3) Kdo jih je opravil?

Pri ocenjevanju uspešnosti sistema notranjih kontrol bi moral certifikacijski organ ustrezno upoštevati naslednje splošne trditve:

Zakonitost in pravilnost osnovnih operacij:

Upravičenost osnovnih transakcij: odhodki so določeni (potrjeni in odobreni) in plačani v skladu z veljavnimi pravili o upravičenosti, vključno z upoštevanjem upravičenosti na ravni končnih upravičencev.

Dejanskost in merjenje: osnovne transakcije obstajajo in so točno določene.

Pravilnost izračunov in plačil: vsi izračuni so opravljeni v skladu z veljavnimi pravili, plačila pa so bila pravilno izvedena in evidentirana.

Skladnost z drugimi regulativnimi zahtevami: izpolnjena so merila, ki niso merila za upravičenost.

Popolnost, točnost in verodostojnost obračunov:

Pojavnost: evidentirane transakcije so bile dejansko opravljene.

Popolnost: vse transakcije, ki bi jih bilo treba evidentirati, so bile evidentirane.

Točnost: vse transakcije (operativne in neoperativne) so razkrite v obračunih plačilne agencije in navedeni so njihovi pravilni/ustrezni zneski.

Upoštevanje rokov: transakcije so evidentirane v pravilnem obračunskem obdobju, tj. v obdobju, v katerem so bile dejansko opravljene.

Popolnost in točnost knjige terjatev ter učinkovita in pravočasna izterjava dolgov:

Popolnost in točnost: knjiga terjatev vključuje vse transakcije, ki se izterjajo, in pravilne zneske.

Učinkoviti postopki: vzpostavljeni so postopki, ki zagotavljajo pravočasno registracijo in izterjavo dolgov ter se pravilno izvajajo.

Hitra izterjava: izterjani zneski so pravilno in pravočasno knjiženi v dobro skladov.

Podrobnosti o metodologiji vzorčenja za preizkušanje sistema notranjih kontrol in razlago rezultatov so predstavljene v prilogah 3 in 4 k tej smernici. Treba je opozoriti, da za preizkuse kontrol ni potrebna izrecna projekcija odklonov, saj je vzorčena stopnja odklona tudi projicirana stopnja odklona za stratum/celotno populacijo. Obseg in pokritost preizkusov kontrol sta odvisna od rezultatov ocene tveganja in rotacijskega nadzornega načrta. Ponovno je treba poudariti, da se morajo preizkusi skladnosti izvesti za ključne kontrole v vseh fazah postopka: pri oddaji naročila, potrditvi, odobritvi (vključno s pregledom na kraju samem), izvedbi plačila in računovodstvu.

V zvezi s priznanjem, registracijo in izterjavo dolgov morajo preizkusi skladnosti zajemati popolnost in točnost knjige terjatev ter učinkovito in pravočasno izterjavo dolgov. Preizkusi skladnosti morajo zajemati ključne in pomožne kontrole, ki so

določene na končnem seznamu ključnih in pomožnih kontrol⁴ ter v točki 5.4 Smernice št. 1.

Rezultati preizkusa kontrol so izraženi v vnaprej določenih matrikah (glej oddelek 5.4). Od certifikacijskega organa se pričakuje, da o oceni sistema notranjih kontrol ločeno poroča na ravni IAKS in ravni ne-IAKS. Certifikacijski organ bi moral oceniti, ali trdnost posameznega elementa akreditacije zagotavlja ustrezno podlago za druge elemente ter ali pomanjkljivosti enega elementa ne škodijo drugim elementom sistema notranjih kontrol.

Točkovanje v matrikah bo certifikacijskemu organu omogočilo, da določi elemente in funkcije, ki bi jih bilo treba dodatno analizirati s preizkušanjem podatkov. Obseg preizkušanja podatkov (glej oddelek 6) bo odvisen od rezultatov preverjanj sistema notranjih kontrol.

Če sistem notranjih kontrol ne podaja zagotovila (preizkusi podatkov so bili opravljeni s 95-odstotno stopnjo zaupanja), bi moral certifikacijski organ vseeno pregledati, ali sistem notranjih kontrol zadovoljivo deluje.

Čeprav se namen preizkusa kontrol razlikuje od namena preizkusa podrobnosti, se oba lahko izvedeta hkrati tako, da se istočasno opravita preizkus kontrol in preizkus podrobnosti na isti transakciji. To se imenuje tudi **preizkus z dvojnimi namenoma**. Kadar se uporabi, bi moral certifikacijski organ **preizkus z dvojnimi namenoma** izvesti na podlagi predhodne presoje, da obstaja sprejemljivo nizko tveganje, da stopnja odklona od predpisane kontrole v populaciji presega najvišjo stopnjo odklona, ki jo revizor lahko sprejme, ne da bi spremenil načrtovano ocenjeno stopnjo tveganja pri kontroliranju.

Čeprav je to lahko učinkovita raba revizijskih sredstev, je treba paziti, da se rezultati pravilno analizirajo in dokumentirajo, tako da se jasno razlikujejo različni cilji za dve vrsti preizkusov. Vse finančne napake, odkrite v preizkusu z dvojnimi namenoma, bi bilo treba pri ekstrapolaciji napak za preizkušanje podatkov upoštevati kot naključne napake, razen če se znana napaka kvantificira z dodatnim delom certifikacijskega organa.

Za avtomatizirane kontrole naključni neuspehi ne veljajo, če zadevne splošne računalniške kontrole uspešno delujejo. Pod takšnimi pogoji preizkušanje nadaljnega delovanja uspešnih kontrol spremljanja na visoki ravni na področju IT v obravnavanem obdobju zato lahko zagotovi zadostne dokaze o uspešnem delovanju splošnih računalniških kontrol v zvezi z vzdrževanjem, varovanjem tajnosti podatkov in dejavnostmi računalniških operacij. Običajno je dovolj, da se preizkusi en primer (ali omejeno število primerov) delovanja avtomatizirane kontrole aplikacij.

5.4 Skupna ocena – matrika

Splošni sklep o sistemu notranjih kontrol temelji na oceni zasnove in obstoja kontrol (glej oddelek 5.2) in ocenjevanju uspešnosti izvajanja sistema notranjih kontrol (glej oddelek 5.3).

---

⁴ Sklic na CIRCABC: [Library](#) > [Audit of agricultural expenditure](#) > [New guidelines on the calculation on the financial corrections C\(2015\)3675](#) > [Final list of Key and Ancillary controls](#)

Ocena se izvede **na dveh ravneh**:

- (1) Ocena ocenjevalnih meril (naloge plačilne agencije, ki jo podpira element akreditacije). Vsako ocenjevalno merilo se uteži na naslednji način: 10 % – organizacija, 5 % – prenos nalog, človeški viri, sporočanje, notranja revizija; 10 % – stalno spremljanje; sistem informacijske varnosti in 50 % – kontrolne dejavnosti (vključno z aplikacijo IT in prenesenimi kontrolami). Če področja prenosa ni, se ustrezna utež prenese na področje organizacije.
- (2) Celovita ocena na ravni sistema notranjih kontrol se uteži na naslednji način: potrditev operacij, odobritev plačil – 40 % (administrativne kontrole: 20 %, pregled na kraju samem: 20 %); izvajanje plačil – 15 %; računovodstvo – 15 %; predplačila in varščine – 10 % in nepravilnosti/upravljanje dolgov – 20 %. Ko ni predplačil in varščin, se ustrezni odstotek razdeli med računovodstvo (5 %) in izvajanje plačil (5 %).

Vendar je mogoče utež, ki se dodeli predplačilom in varščinam ter/ali nepravilnostim/upravljanju dolgov, prilagoditi na podlagi strokovne presoje certifikacijskega organa, pri čemer se upošteva pomen področja za zadevno plačilno agencijo.

Rezultati tega ocenjevanja so prikazani v matrikah tako na ravni IAKS kot na ravni ne-IAKS, pri čemer se uporablja naslednji sistem točkovanja:

- (1) **Ne deluje.** Kontrole ne zajemajo vseh tveganj in/ali so kontrole verjetno pogosto neuspešne.
Vpliv na učinkovito delovanje ključnih zahtev je bistven – sistem notranjih kontrol deluje slabo ali sploh ne deluje. Pomanjkljivosti so sistemske in obsežne.

Zato se od sistema ne more pridobiti zagotovila. Plačilna agencija ne more opravljati svojih nalog, pripraviti in natančno spremljati pa je treba formalni akcijski načrt.
- (2) **Deluje delno.** Kontrole delno zajemajo vsa tveganja in morda ne delujejo vedno kot pričakovano (ugotovljene so bile pomanjkljivosti, ki ne spadajo pod točko (1)).
Vpliv na učinkovito delovanje ključnih zahtev je bistven. Priporočila bi se morala oblikovati in/ali akcijski načrt se je ali bi se moral uvesti.
- (3) **Deluje.** Kontrole ustrezno zajemajo vsa tveganja in verjetno delujejo učinkovito z nekaterimi pomanjkljivostmi, ki zmerno vplivajo na delovanje ključnih zahtev. Priporočila so bila oblikovana.
- (4) **Deluje dobro.** Kontrole ustrezno zajemajo vsa tveganja in verjetno delujejo učinkovito (pomanjkljivosti ni ali pa so bile ugotovljene samo manjše pomanjkljivosti).

Certifikacijski organ mora z uporabo navedenega sistema točkovanja oceniti vsako ocenjevalno merilo.

Obsežna razpredelnica je priložena v Prilogi 2 k tej smernici.

Opomba:

Ocena certifikacijskega organa lahko deloma temelji na pregledih, izvedenih v prejšnjih proračunskih letih, kadar se potrdi, da ni bilo velikih sprememb pri delovnih

ureditvah/elementih. V takem primeru bi bilo treba oceno navesti v okroglih oklepajih „()“.

Pri uporabi dela, ki ga opravi oddelek za notranjo revizijo (MSR 610 „Uporaba dela notranjih revizorjev“), ali v primeru prenosa nalog na zunanje strokovnjake ali revizorje (MSR 620 „Uporaba dela revizijskega strokovnjaka“) je treba oceno navesti v oglatih oklepajih „[ ]“.

Skupne točke, ki se pripišejo vsaki populaciji/stratumu, določajo podlago za opredelitev parametrov vzorčenja za preizkušanje podatkov (potrditev zakonitosti in pravilnosti odhodkov).

Če je sistem notranjih kontrol ocenjen kot „ne deluje“ ali „deluje delno“, bi moral certifikacijski organ analizirati, ali so pomanjkljivosti posledica zasnove kontrol in/ali njihove uspešnosti, ter poročati o tem, poleg tega pa bi moral pripraviti priporočila, ki bodo podlaga za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.

5.5 Kontrolna statistika

Vsako leto morajo plačilne agencije poslati Komisiji sveženj vnaprej določene kontrolne statistike. Ta kontrolna statistika ni pomembna samo za zagotovilo generalnega direktorja GD AGRI, temveč vodi plačilne agencije tudi omogoča, da sprejme sklep o tem, ali je vzpostavljeni sistem kontrole za zagotavljanje zakonitosti in pravilnosti odhodkov v celoti deloval, kot bi moral. Če ves sklop pomožnih in glavnih kontrol, ki jih je vzpostavila plačilna agencija, vključno z navzkrižnimi preverjanji in drugimi upravnimi pregledi, pravilnim vzorčenjem tveganja na podlagi pregledov na kraju samem, pri čemer se upoštevajo ustrezni dejavniki tveganja, deluje, kot bi moral, in če je kontrolna statistika pravilno zbrana, potem bi rezultati naključno izbranega vzorca za preglede na kraju samem resnično primerno kazali preostalo tveganje napak v preostali populaciji, pri kateri ni bil izveden pregled na kraju samem. Pod temi pogoji bi se lahko na podlagi stopnje napak, ki bi ostala znotraj stopnje pomembnosti, sprejel sklep, da je sistem notranjih kontrol plačilne agencije resnično deloval, kot bi moral. Na drugi strani pa bi stopnja napak, višja od 2 %, pomenila, da ena ali več podrejenih kontrol morda ni pravilno delovala in da je potrebno dodatno analitično delo.

Zato je kontrolna statistika pomemben instrument za plačilno agencijo, s katerim spremlja kakovost svojega sistema notranjih kontrol, in za certifikacijski organ, da sprejme sklep o tem, ali je vodja plačilne agencije upravičen do svojega zagotovila. Zato bi bilo zlasti za mnenje o revizijskem cilju št. 2 treba upoštevati stopnje napak, o katerih je poročala plačilna agencija v kontrolni statistiki in izjavi o upravljanju.

Delo certifikacijskega organa v zvezi s kontrolno statistiko bi moralo vključevati:

- uskladitev zadevnih informacij, vključenih v letne obračune in podporne informacijske sisteme, s kontrolno statistiko;
- preverjanje pravilnega vključevanja rezultatov pregledov v kontrolno statistiko na podlagi skupnega vzorca transakcij, za katere so bili opravljeni pregledi na kraju samem in upravni pregledi.

6 PREIZKUŠANJE PODATKOV

6.1 Splošna načela

Revizijski postopki za potrditev zakonitosti in pravilnosti odhodkov vključujejo **revizijske postopke preizkušanja podatkov** (preizkus podrobnosti in/ali analitične postopke).

Preizkus podrobnosti v zvezi z operativnimi transakcijami spremlja vlogo (pomoči) pri vseh fazah procesa, od njenega prejema do potrditve upravičenosti operacij in odobritve plačil ter (vključno) do faze plačila in evidentiranja v obračunih⁵. Moral bi vključevati preverjanje, da (seznam ni izčrpen):

- so bile vloge obdelane v skladu z obstoječimi postopki (preverjanje upravičenosti vloge in pogojev, v skladu s katerimi plačila zapadejo, vključno z obstojem obveznosti, kjer je to ustrezno);
- so bili podatki pravilno evidentirani;
- so bili upravni (navzkrižni) pregledi obsežni in da so pravilno delovali;
- so bili rezultati pregledov na kraju samem pravilno obdelani in ustrezno določeni;
- je bil znesek, ki se plača, pravilno izračunan, pri čemer so se upoštevali rezultati upravnih pregledov, pregledov na kraju samem ter posledična zmanjšanja, izključitve in sankcije;
- je bil pravilni znesek odobren, izplačan, evidentiran v obračunih in prijavljen skladoma⁶.

Po potrebi bi ti preizkusi lahko zajemali ocenjevanje in preizkušanje kontrol, ki so vključene v informacijske sisteme, povezane s procesom.

Analitični postopki preizkušanja podatkov med drugim vključujejo uskladitev obračunov plačilne agencije z zadevnimi poročili, predloženimi Evropski komisiji.

Revizijski postopki preizkušanja podatkov za neoperativne transakcije:

Certifikacijski organ bi moral v zvezi s **predplačili in varščinami** potrditi, da (seznam ni izčrpen):

- so popolni in pravilni glede na račun, znesek in obdobje, zlasti s preizkušanjem glede na dokazila;
- obstajajo varščine, ki so shranjene na varnem;

---

⁵ Glej člena 88 in 89 Uredbe (EU) št. 966/2012 z dne 25. oktobra 2012 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

⁶ Glej člene 65, 68 in 90 Uredbe (EU) št. 966/2012 z dne 25. oktobra 2012 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

- se sprejemajo le odobrene standardne bančne varščine, ki morajo biti še vedno veljavne.

Certifikacijski organ bi moral v zvezi z upravljanjem nepravilnosti in knjigo terjatev med drugim preveriti:

- popolnost: vsi (neupravičeni) odhodki, ki bi jih bilo treba evidentirati, so bili evidentirani;
- točnost: dolgovi so razkriti v obračunih plačilne agencije in navedeni so njihovi ustrezni zneski, pri čemer se upoštevajo vsa vračila, obrestne mere, prestrezanja in odpisi.

6.2 Metoda, ki se uporablja

Kot je navedeno zgoraj, preizkusi skladnosti kažejo verjetnost napak, ki vplivajo na zneske, navedene v obračunih, vendar kot taki ne omogočajo, da se ugotovi, ali so se napake dejansko pojavile in ali so te napake resnično pomembne, če so se pojavile. Zato bi moral vzorec, izbran za namen preizkušanja podatkov, temeljiti na zneskih, ki so bili dejansko plačani in so vključeni v obračune.

Pri načrtovanju revizijskega dela v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo odhodkov, vključno z določanjem metodologije vzorčenja, ki se bo uporabljala, bi se morala upoštevati tako pravilna izvedba časovnega načrta različnih revizijskih korakov kot potreba po pravočasni in uspešni izvedbi revizije. Če ob pripravi načrtovanja revizije in določanja velikosti vzorca točni zneski, ki so bili plačani, še niso znani, skupni znesek, na podlagi katerega se izbere vzorec, temelji na ocenjenih ali proračunsko določenih zneskih (priporoča se preudaren pristop). Podlaga za to bi lahko bili podatki o plačilih iz preteklih let.

Razlikujejo se naslednji koraki:

(1) Načrtovanje revizijskega dela:

- določanje populacij in/ali stratumov (tj. EKJS IAKS, EKJS ne-IAKS, EKSRP IAKS in EKSRP ne-IAKS) v skladu z oddelkom 6.7.2;
- določanje denarne vrednosti populacije:
  - plačani odhodki, prijavljeni Evropski komisiji;
  - revizijsko delo je organizirano na podlagi predpostavk, kar je odvisno od podatkov, ki so na voljo v fazi načrtovanja, na primer ocen, proračunov, podatkov za preteklo leto itd.;
- določanje vzorčne enote: plačani zneski;
- opredeljevanje ciljev preizkusa: potrjevanje odobritve in izvedbe plačila ter njegovo nadaljnje evidentiranje v informacijskem sistemu računovodstva in potrjevanje odhodkov, prijavljenih Evropski komisiji.

(2) Določanje parametrov vzorčenja za **skupni vzorec** (vzorec 1 + vzorec 2)

- opredeljevanje revizijskih parametrov v skladu z oddelkom 6.7.1 in sprejetje odločitve o najprimernejši tehniki vzorčenja, kot je podrobno opisano v oddelku 6.8. Priporočeno je, da se ista tehnika vzorčenja dosledno uporablja pri vseh različnih korakih preizkušanja podatkov. S tem se omogoči integracija vzorcev, kot je opisano v oddelku 6.3 te smernice;

- (b) skupne velikosti vzorca se določijo na ravni vsake populacije (EKJS in EKSRP v primeru stratificiranega pristopa ali EKJS IAKS/ne-IAKS in EKSRP IAKS/ne-IAKS, če se ne uporabi stratificirani pristop). Če se uporabi stratificirani pristop, certifikacijski organ določi porazdelitev vzorca na oba stratuma (glej oddelek 5.1 Priloge 3 k tej smernici). Zagotovilo, ki izhaja iz preizkušanja podatkov, je odvisno od tveganj pri delovanju in skupnega ocenjevanja sistema notranjih kontrol za vsako populacijo ločeno. Če se uporabi stratificirani pristop, se bo za najnižjo skupno oceno, pripisano na ravni stratuma, štel, da določa velikost vzorca na ravni sklada.
- (3) **Prvi korak preizkušanja podatkov:** ponovno preverjanje pregleda na kraju samem – preizkušanje transakcij, pri katerih je plačilna agencija opravila pregled na kraju samem:
- (a) Ocena reprezentativnosti: načeloma temelji na skladnosti plačilne agencije s pogoji, določenimi v določbah zadevne sektorske uredbe.
- i. EKJS/EKSRP IAKS, EKSRP ne-IAKS: ocena naključno preverjenega vzorca plačilne agencije na kraju samem na ravni populacije/stratumov (tj. IAKS, ne-IAKS), ki temelji na rezultatu preizkusov skladnosti in postopkov, vendar nanj ni omejena.
  - ii. EKJS ne-IAKS: ocena naključno preverjenega vzorca plačilne agencije na kraju samem na ravni populacije/stratumov, ki temelji na rezultatu preizkusov skladnosti in postopkov, vendar nanj ni omejena. Certifikacijski organ bi lahko na podlagi strokovne presoje v okviru zahtevanega minimalnega vzorca določiti delež za vsak ukrep (ob upoštevanju sektorskih uredb in npr. finančnega pomena ukrepa).
- (b) Določanje vzorčne populacije
- (b1) Če je rezultat poizvedbe iz zgornje točke (a) pozitiven, bo vzorčna populacija **naključni (EKJS/EKSRP IACS, EKSRP ne-IAKS) ali relevantni (EKJS ne-IAKS) vzorec plačilne agencije za preglede na kraju samem na ravni populacije/stratumov** (EKJS in EKSRP ali EKJS IAKS/ne-IAKS in EKSRP IAKS/ne-IAKS);
- (b2) če je rezultat poizvedbe iz zgornje točke (a) negativen:
- (i) EKJS/EKSRP IAKS, EKSRP ne-IAKS: se certifikacijski organ lahko odloči za stratifikacijo, da se zagotovi reprezentativnost rezultatov (glej oddelek 6.7.3 te smernice), delo pa bi lahko nato temeljilo na **reprezentativnem naključnem vzorcu plačilne agencije za preglede na kraju samem na ravni populacije/stratumov**. V tem primeru je mogoča integracija vzorca 1 in vzorca 2.
  - (ii) Drugače se uporabi **vzorec plačilne agencije za preglede na kraju samem** (tako naključne kot na podlagi tveganj). V tem primeru se ne more uporabljati pristop integriranega vzorčenja (glej oddelek 6.3).

(iii) EKJS ne-IAKS: certifikacijski organ lahko na podlagi strokovne presoje uporabi nadaljnjo stratifikacijo (ob upoštevanju npr. odhodkov, ocenjevanja sistema notranjih kontrol, kompleksnosti izvajanja itd.). Če je z nadaljnjo stratifikacijo za preizkušanje certifikacijskega organa mogoče določiti reprezentativni vzorec plačilne agencije, je integracija vzorcev še vedno mogoča. Pristopa integriranega vzorčenja ni mogoče uporabiti (glej oddelek 6.3), če certifikacijski organ z nadaljnjo stratifikacijo ne more zagotoviti reprezentativnosti vzorca plačilne agencije.

(c) Določanje vzorčne enote:

(c1) če je sklep iz točke (a) pozitiven, **zahtevani zneski, ki jih plačilna agencija naključno pregleda na kraju samem;**

(c2) če je sklep iz točke (a) negativen, **zahtevani zneski, ki jih plačilna agencija pregleda na kraju samem.**

(d) Načrtovanje pregledov na terenu:

Za sheme IAKS se lahko ponovna preverjanja na kraju samem časovno omejijo. Za sheme ne-IAKS ponovna preverjanja na kraju samem običajno niso časovno omejena.

Certifikacijski organ se lahko odloči, da bo plačilno agencijo spremljal pri njenih pregledih na kraju samem pri nekaterih shemah ne-IAKS v okviru EKJS. Vendar lahko obstaja tveganje, da bo standard opravljanja kontrole višji, če bo certifikacijski organ spremljal plačilno agencijo ali pooblaščen organ (namesto izvedbe ponovnega preverjanja), kot bi bil, če certifikacijski organ ne bi bil prisoten. Zato je ponovno preverjanje pregledov, ki ga izvede certifikacijski organ, prednostna možnost.

(e) Vzorčenje:

(e1) opredelijo se revizijski parametri;

(e2) določi se velikost vzorca (**vzorec 1**) na ravni populacije/stratumov za prvi korak preizkušanja podatkov: velikost vzorca 1 bi morala upoštevati oceno vzpostavljenega sistema notranjih kontrol za dejavnost pregleda na kraju samem in dejstvo, da bi morala biti vzorca 1 in 2 sorazmerno zastopana v skupnem vzorcu. Pri določitvi velikosti vzorca bi bilo treba upoštevati tudi stopnje napak, o katerih je poročala plačilna agencija v kontrolni statistiki in izjavi o upravljanju.

Sorazmerno zastopanost med vzorcem 1 in vzorcem 2 je treba določiti na podlagi strokovne presoje certifikacijskega organa. Vendar bi moral certifikacijski organ za vzorec 1 vedno preizkusiti vsaj 30 enot za vsako populacijo/stratum (na ravni EKJS/EKSRP IAKS in ravni ne-IAKS). Kadar naključni vzorec plačilne agencije za preglede na kraju samem predstavlja majhno populacijo (glej tudi točko 4.1. Priloge 3).

(f) Opravljanje preizkusov:

dokumenti, ki jih vzorči certifikacijski organ, se ocenijo glede na veljavne pravne in regulativne zahteve, ti pregledi pa bi morali zajemati vsaj naslednje funkcije: (i) prejem zahtevka in preglede v zvezi z

upravičenostjo, (ii) preglede na kraju samem in (iii) potrditev odhodkov, vključno z odobritvijo plačila, (iv) izvedbo plačila in (v) računovodstvo.

- (4) **Drugi korak preizkušanja podatkov:** ta korak vključuje določitev preostalega vzorca, ki se izbere iz vseh plačil (**vzorec 2**). Vsi dokumenti (vzorec 1 in vzorec 2), ki jih vzorči certifikacijski organ, se ocenijo glede na pravne in regulativne zahteve, ki se uporabljajo za: (i) odobritev (potrditev operacij), vključno s pravilnim izračunom plačil in sankcij, (ii) plačila in (iii) evidentiranje.
- (5) **Razlaga rezultatov:** kot je opredeljeno v oddelku 8.3 in Prilogi 4 k tej smernici.

6.3 Pristop integriranega vzorčenja

Cilj te smernice je izboljšati in zmanjšati revizijsko delo z uporabo pristopa integriranega vzorčenja za doseganje revizijskih ciljev št. 1 in 2, če so izpolnjeni določeni predpogoji.

Stopnja integracije je opisana v nadaljevanju:

(1) Integracija vzorcev

Pričakovani rezultati: na podlagi skupnega vzorca, v katerega sta integrirana vzorec 1 (korak 1 preizkušanja podatkov) in vzorec 2 (korak 2 preizkušanja podatkov), bo mogoče sklepati o:

- zakonitosti in pravilnosti odhodkov v zvezi s finančnim tveganjem na ravni sklada (s stopnjo napak: ERR);
- in preostalem tveganju na ravni sklada (s stopnjo neskladnosti: IRR).

Predpogoj: naključno preverjeni vzorec plačilne agencije za preglede na kraju samem je reprezentativen na ravni populacije/stratumov, opredeljeni za prvi korak revizijskega preizkušanja podatkov: EKJS IAKS, EKJS ne-IAKS, EKSRP IAKS in EKSRP ne-IAKS. Če ni, se reprezentativnost lahko zagotovi z dodatno stratifikacijo.

Splošno načelo: vzorec certifikacijskega organa, določen za vsako od štirih populacij/stratumov med prvo fazo preizkušanja (vzorec 1: preizkušanje za preglede na kraju samem do faz potrditve in odobritve), se na poznejši stopnji revizije spremlja do faze plačila (kjer je to ustrezno), da se oceni finančni vpliv morebitnih napačnih navedb (kot je opisano v metodi, ki se uporablja, v oddelku 6.2).

Integracija vzorca v dveh fazah:

Prva faza: vzorec 1 se šteje k skupni velikosti vzorca glede na posamezno populacijo/stratum (IAKS in ne-IAKS) za preizkušanje podatkov zakonitosti in pravilnosti odhodkov.

Druga faza: certifikacijski organ bi moral dopolniti vzorec z izbiro dodatnega vzorca, vzorca 2 (vzorec 2 = skupna velikost vzorca –/– vzorec 1 (npr. 30)), iz vseh plačilnih transakcij.

Čeprav sta vzorca izbrana v različnih fazah procesa, se reprezentativnost zagotovi na podlagi predpostavke, da obstaja visoka korelacija med (1) zahtevki in zahtevanimi zneski ter (2) zahtevanimi in plačanimi zneski.

Če certifikacijski organ kljub temu meni, da reprezentativnost ni zadostna, npr. če sta velikost vzorca 1 in skupna velikost vzorca enaki ali če je drugi vzorec premajhen, bi moral v fazi načrtovanja premisliti o prilagoditvi velikosti vzorca 2.

Če zaradi pozne izvedbe pregledov na kraju samem s strani plačilne agencije (npr. za EKSRP ne-IAKS: pregledi na kraju samem v zvezi s plačili, izvedenimi v proračunskem letu, potekajo po koncu proračunskega leta) ponovnega preverjanja certifikacijskega organa ni mogoče izvesti pravočasno, bi lahko certifikacijski organ svoje revizijsko mnenje za tekoče proračunsko leto osnoval na pregledu dokumentov (kot za vzorec 2). Ponovno preverjanje pregledov na kraju samem za te transakcije lahko poteka v naslednjem revizijskem obdobju, in če so ugotovljene kake napake, se lahko te kvantificirajo in upoštevajo pri oceni sistema notranjih kontrol ter kot znane napake dodajo oceni napak pri dolgovih za naslednje proračunsko leto. V tem posebnem primeru je integracija vzorca 1 in vzorca 2 mogoča.

(2) Delna integracija ali neintegracija

Pričakovani rezultati:

Vzorca 1 (korak 1 preizkušanja podatkov) in vzorca 2 (korak 2 preizkušanja podatkov) ni mogoče integrirati v en skupni vzorec. V tem primeru ne bo mogoče sprejeti sklepa o obeh revizijskih ciljih.

Vendar bodo za zagotavljanje, da finančno tveganje na ravni sklada, povezano z zakonitostjo in pravilnostjo odhodkov, kaže rezultate preizkušanja obeh vrst transakcij (obdelane izključno z upravnimi pregledi ter obdelane tako s pregledi na kraju samem kot upravnimi pregledi), rezultati na podlagi vzorcev 1 in 2 konsolidirani v fazi skupnega ocenjevanja napak (glej oddelek 3.1.2.2 Priloge 4).

Rezultat dela certifikacijskega organa v zvezi s preizkušanjem podatkov (vzorca 1 in 2) se ne more upoštevati za ocenjevanje preostalega tveganja na ravni sklada, saj ni mogoče izračunati stopnje neskladnosti (za nadaljnji postopek glej oddelek 3.1.1 Priloge 4).

Predpogoj: reprezentativnosti naključno preverjenega vzorca plačilne agencije na kraju samem ni mogoče zagotoviti na ravni določenih/vseh populacij/stratumov za prvi korak preizkušanja podatkov, tj. vzorec 1 (EKJS IAKS, EKJS ne-IAKS, EKSRP IAKS in EKSRP ne-IAKS). Certifikacijski organ meni, da stratificirani pristop ni ustrezen.

V primerih, ko pomanjkanje reprezentativnosti vpliva na vse populacije/stratume, integrirano vzorčenje ni mogoče. Če pomanjkanje reprezentativnosti vpliva le na določene populacije/stratume, bo integrirano vzorčenje le delno.

Koraki, ki se sprejmejo:

Korak 1: vzorec certifikacijskega organa (vzorec 1), določen za vsako populacijo/stratum, katerega reprezentativnost ni zagotovljena (glej zgoraj), se spremlja do faze plačila (kjer je to ustrezno), da se oceni finančni vpliv morebitnih napačnih navedb (upoštevata se v skupni oceni napak za revizijski cilj št. 1, glej oddelek 3.1.2.2 Priloge 4).

Pri populacijah/stratumih, za katere se zagotovi reprezentativnost, se upoštevajo koraki, določeni v zgornji točki (1).

Korak 2: Certifikacijski organ izbere ločeni vzorec (vzorec 2), ki se izbere iz vseh plačilnih transakcij (glej točko (2) oddelka 6.2). Preverjanja bodo zajemala vse faze procesa razen ponovnega preverjanja pregledov na kraju samem. Rezultati se bodo upoštevali pri revizijskem cilju št. 1.

Tok odločitev za integracijo revizijskega dela je predstavljen v **Prilogi 6** k tej smernici.

Za populacije in ukrepe, za katere ni mogoče uporabiti pristopa integriranega vzorčenja, se lahko certifikacijski organ odloči uporabiti ločene vzorce, preizkušane za revizijska cilja 1 in 2.

6.4 Velikost vzorca

6.4.1 Velikost vzorca za operativne transakcije

Izračun velikosti vzorca je natančno opisan v Prilogi 3 (oddelek 2) in pojasnjen s primeri v Dodatku 3.1 k tej smernici. V Smernici se daje prednost metodologiji vzorčenja po denarni enoti. Uporabijo se lahko tudi druge metodologije. Certifikacijski organ mora v svojem poročilu opisati izbran pristop in uporabljene parametre vzorčenja. Poleg tega mora pri uporabi metodologije, ki ni vzorčenje po denarni enoti, v poglavju 2 svojega poročila pojasniti razloge za tak pristop.

Glede na uporabljene parametre vzorčenja lahko velikost vzorca znaša od 35 do 300 enot/transakcij.

V primeru statističnega vzorčenja bi morala velikost vzorca na ravni stratuma znašati najmanj 30 (empirično pravilo).

6.4.2 Velikost vzorca za majhne populacije

Za prilagoditev manjšim populacijam se lahko uporablja zmanjšana raven začetnih pregledov, pri čemer je treba upoštevati stopnjo tveganj pri delovanju in tveganj pri kontroliranju. Priporočena velikost vzorca znaša med 10 % (empirično pravilo) za nizka tveganja pomembnih napačnih navedb in 30 % za visoka tveganja pomembnih napačnih navedb. Podrobnosti so navedene v oddelku 4 **Priloge 3** k tej smernici.

6.4.3 Velikost vzorca za neoperativne transakcije

Za neoperativne transakcije, kot so gibanja dolgov ter predplačila in varščine, se statistično vzorčenje ne uporablja.

Predlagane najmanjše velikosti vzorcev znašajo med 5 in 40 ter so podrobno opisane v **Prilogi 3** (oddelek 3.2) k tej smernici.

6.5 Dodatno vzorčenje

Dodatno vzorčenje je lahko potrebno, če (1) niso potrjene začetne predpostavke, uporabljene za vzorčenje (na ravni sklada in/ali stratumov), (2) se odkrijejo druge okoliščine, povezane z ugotovljenimi tveganji za določene sheme ali ukrepe, zaradi česar je morda treba izvesti dodatne preizkuse.

Podrobnosti so predstavljene v oddelku 6 **Priloge 3** k tej smernici.

6.6 Posebni pomisleki pri oblikovanju zagotovila certifikacijske revizije

Stopnje zaupanja so določene na podlagi ugotovljenega tveganja pri delovanju in tveganja pri kontroliranju (certifikacijski organ se lahko neposredno sklicuje na tveganje pomembnih napačnih navedb). Če se predpostavlja, da najvišje revizijsko tveganje (AR)

znaša 5 %, se zahtevano zagotovilo (ali stopnja zaupanja) iz preizkušanja podatkov izračuna na naslednji način:

Primeri	AR (=)	IR (x)	CR (x)	DR	Zagotovilo iz preverjanja podatkov (1-DR)
EKJS	5 % (0,05)	60 % (0,6)	17 % (0,17)	50 % (0,5)	50 %
EKSRP	5 % (0,05)	100 % (1)	25 % (0,25)	20 % (0,2)	80 %

Na podlagi tega se lahko sklepa, da višje kot revizor oceni stopnjo tveganja pri delovanju in/ali tveganja pri kontroliranju, nižje mora biti tveganje pri odkrivanju, kar pomeni več revizijskega preizkušanja podatkov (večji vzorci). Prav tako nižje skupno tveganje pri delovanju in tveganje pri kontroliranju omogočata višje tveganje pri odkrivanju, zato delo v manjši meri temelji na preizkušanju podatkov in v večji meri na sistemih.

Preglednica v nadaljevanju kaže, kako se lahko pridobi skupno revizijsko zagotovilo na ravni populacije glede na raven zanesljivosti, ki se pridobi z različnimi revizijskimi tehnikami, v zvezi z ugotovljenimi tveganji pomembne napačne navedbe:

Pridobljeno zagotovilo	Nizko ⁷	Nizko	Srednje nizko	Srednje visoko	Visoko
AR	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
IR	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %
CR	17 %	24 %	28 %	33 %	42 %
IR x CR	10 %	14 %	17 %	20 %	25 %
DR	50 %	35 %	30 %	25 %	20 %
Stopnja zaupanja, ki se pridobi s preizkušanjem podatkov	50 %	65 %	70 %	75 %	80 %
Zagotovilo		Nizko	Srednje nizko	Srednje visoko	Visoko
AR		5 %	5 %	5 %	5 %
IR		100 %	100 %	100 %	100 %
CR		25 %	33 %	50 %	100 %
IR x CR		25 %	33 %	50 %	100 %
DR		20 %	15 %	10 %	5 %
Stopnja zaupanja, ki se pridobi s preizkušanjem podatkov		80 %	85 %	90 %	95 %

Opomba: tveganje pri delovanju je stalno določeno na najvišjo stopnjo 1 (100 %), druga možnost pa je, da njegova vrednost znaša 0,6 (60 %). Certifikacijski organ bi moral

⁷ Zagotovilo, pridobljeno s preizkušanjem podatkov, se lahko zniža na 50 % le, kadar so istočasno izpolnjeni pogoji, opisani v oddelku 6.7.5, na ravni populacije.

oceniti tveganje pri delovanju na zadevni ravni (stratuma ali populacije) in ga lahko oceni kot visoko (100 %) ali ne visoko (60 %). Certifikacijski organ na podlagi svoje strokovne presoje ugotovi tveganja med tveganji pri delovanju, ki jih je treba posebej obravnavati (bistveno tveganje). Bistvena tveganja lahko vključujejo sheme/ukrepe/transakcije, ki so kompleksne, jih upravljajo tretje strani, so dovzetne za goljufije in za katere velja visoka stopnja subjektivnosti itd. Če so na primer prisotni vsi navedeni pogoji, bi morale biti izhodišče za to populacijo/stratum visoko tveganje pri delovanju. To zlasti velja za populacije ne-IAKS (EKJS, EKSRP). Če certifikacijski organ meni, da je tveganje pri delovanju za populacijo ne-IAKS nizko, bi morale biti to mnenje utemeljeno v revizijski strategiji in certifikacijskem poročilu.

V nadaljevanju je na splošno prikazana korelacija med oceno sistema notranjih kontrol (oddelek 5.4) in zagotovilom, ki se zahteva pri preizkušanju podatkov:

Ocena sistema notranjih kontrol	Zagotovilo, ki se pridobi s preizkušanjem podatkov
1. Ne deluje	Visoko
2. Deluje delno	Srednje visoko
3. Deluje	Srednje nizko
4. Deluje dobro	Nizko

Certifikacijski organ lahko na podlagi svoje strokovne presoje odstopa od te preglednice, vendar bi ta odstopanja moral utemeljiti.

Za dodatna pojasnila glej **Dodatek 3.1**.

6.7 Parametri vzorčenja

6.7.1 Splošni pomisleki

Pri določanju velikosti vzorca se upoštevajo naslednji elementi:

- **Vzorčna populacija** – tj. skupni znesek plačane pomoči (ali kot druga možnost reprezentativni vzorec, ki se izbere iz skupnega plačanega zneska, na primer reprezentativni vzorec, ki se izbere za naključne preglede na kraju samem). Glej oddelek 6.7.2 te smernice.
- **Velikost vzorca**

Na splošno se pri izračunu velikosti vzorca upoštevajo: stopnja zaupanja/stopnja zanesljivosti, natančnost (A/K), variabilnost, velikost populacije, dopustna napačna navedba (TM) in pričakovana napačna navedba populacije (AM). Ti pojmi so opredeljeni v glosarju.

Ko se določi velikost vzorca, se lahko izračuna **interval vzorčenja**, in sicer tako, da se velikost populacije deli z velikostjo vzorca.

Treba je upoštevati, da je morda treba preizkušanje podatkov opraviti v dveh korakih, zato se priporoča, da se velikost vzorca za preizkušanje podatkov določi na naslednji način:

– V primeru stratifikacije:

- (1) določi se skupna velikost vzorca, ki bo preizkušen na ravni sklada, in sicer na podlagi ocene sistema notranjih kontrol iz prejšnjega leta in ob

upoštevanju ocene letnih odhodkov (na podlagi napovedi) v skladu z modelom zagotovil iz oddelka 6.6;

- (2) skupna velikost vzorca se porazdeli glede na stratume IAKS/ne-IAKS v skladu z vnaprej določenimi merili, ki jih je certifikacijski organ opredelil v svoji revizijski strategiji, kot je na primer sorazmernost odhodkov, pri čemer se upoštevajo skupni (proračunsko določeni) odhodki glede na posamezni stratum (glej oddelek 5.1 Priloge 3 k tej smernici);
- (3) za vsak stratum se opredeli velikost vzorca. Velikost vzorca se opredeli v skladu z modelom zagotovil iz oddelka 6.6.

– V primeru, da se stratifikacija ne uporablja:

- (1) določi se skupna velikost vzorca, ki bo preizkušen na ravni populacije (EKJS/EKSRP IAKS/ne-IAKS), in sicer na podlagi ocene sistema notranjih kontrol iz prejšnjega leta in ob upoštevanju ocene letnih odhodkov (na podlagi napovedi) v skladu z modelom zagotovil iz oddelka 6.6.

– Končna prilagoditev na podlagi končnih odhodkov:

za oba pristopa: končno velikost vzorca je treba prilagoditi za dejanske letne odhodke, prijavljene skladoma. Če se zdijo dejanski odhodki bistveno višji od pričakovanih, certifikacijski organ lahko poveča skupno velikost vzorca, določeno na začetku, če se mu to zdi potrebno.

- **Vzorčna enota predstavlja eno enoto v populaciji.**

Vzorčne enote so lahko fizične enote (na primer zahtevki, poročila o kontroli na kraju samem itd.) ali denarne enote, kar je odvisno od uporabljene metodologije.

Pri uporabi vzorčenja po denarni enoti (prednostna metodologija) se vzorči denarna enota, kar pomeni, da je lahko vzorčna enota vsak „plačan“ euro. V vseh drugih primerih so vzorčne enote fizične enote.

Za preizkušanje odhodkov (vključno z njihovo zakonitostjo in pravilnostjo) vzorčno enoto sestavlja ena transakcija, ki vsebuje vzorčno denarno enoto, če se uporablja vzorčenje po denarni enoti.

Za prvi korak preizkušanja podatkov, odvisno od razpoložljivih podatkov in potrebnega časovnega načrtovanja različnih korakov preizkušanja podatkov, vzorčno enoto lahko sestavljajo:

- (a) ena zahtevana transakcija z vzorčno denarno enoto, ki jo je plačilna agencija izbrala za naključen pregled na kraju samem, če je zagotovljena zadostna reprezentativnost vzorca, ki ga je izbrala plačilna agencija, če je ponovno preverjanje na kraju samem časovno omejeno;
- (b) ena plačana transakcija z vzorčno denarno enoto, ki jo je plačilna agencija izbrala za naključen pregled na kraju samem, če je zagotovljena zadostna reprezentativnost vzorca, ki ga je izbrala plačilna agencija, če opravljanje pregledov na terenu ni časovno omejeno;
- (c) ena zahtevana/plačana transakcija z vzorčno denarno enoto, ki jo je plačilna agencija pregledala na kraju samem, če ni zagotovljena zadostna reprezentativnost vzorca, ki ga je izbrala plačilna agencija.

Za preizkuse kontrol je vzorčna enota odvisna od vrste preverjene kontrole. Tako je na primer pri preizkušanju kakovosti kontrol na kraju samem vzorčna enota lahko poročilo o kontroli na kraju samem/kontrolni seznam.

- **Stanje odklona** – odstopanje od ustrezne uspešnosti.

Pri ocenjevanju preostalega tveganja (stopnja neskladnosti na podlagi potrditve in odobritve operacij) je stanje odklona razlika med tem, kar je plačilna agencija potrdila in določila za upravičeno pred uporabo sankcij in zmanjšanj (kot je to evidentirala plačilna agencija in o tem poročala v kontrolni statistiki), in tem, za kar je certifikacijski organ menil, da bi moralo biti potrjeno. Treba bi bilo upoštevati previsoke in prenizke potrditve.

Za ugotavljanje stopnje napak za zakonitost in pravilnost odhodkov (stopnja napak na podlagi potrditve operacij in odobritve, izvedbe plačil in računovodstva) in za potrjevanje obračunov je stanje odklona razlika med tem, kar je plačilna agencija plačala (ali bi plačala) in prijavila Komisiji, in zneskom, ki ga je ugotovil certifikacijski organ. Za izračun te stopnje napak se upoštevajo le preplačila (glej oddelek 7 te smernice).

6.7.2 Populacije

V skladu s preambulo Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 bi morala imeti plačilna agencija ločene račune, povezane izključno z odhodki, ki se financirajo iz EKJS oziroma EKSRP, in prihodki, povezani s tema skladoma. Zato bi bilo treba sklada obravnavati ločeno.

Posledično mora certifikacijski organ podati ločena mnenja iz člena 9 *Uredbe (EU) št. 1306/2013* za ta dva sklada.

Za **operativne transakcije** so populacije, ki jih je treba določiti, odvisne od obsega revizije in revizijskih ciljev. Certifikacijski organ bo moral za revizijski cilj št. 1 sprejeti sklep na ravni sklada. Za revizijski cilj št. 2 mora certifikacijski organ sprejeti sklep na ravni EKJS IAKS, EKSRP IAKS in EKSRP ne-IAKS, tj. na ravni različnih statistik, ki jih je treba pripraviti. Če je mogoče, se stratificirani pristop od proračunskega leta 2017 dalje ne uporablja več. Za proračunsko leto 2018 in naprej je predvideno, da se stratificirani pristop ne bo več uporabljal. Da bi plačilna agencija zmanjšala stopnjo kontrole, mora certifikacijski organ podati mnenje na ravni zadevnega ukrepa/scheme (npr. sheme enotnega plačila/scheme enotnega plačila na površino za leto zahtevka 2014) v skladu s členom 41 *Uredbe (EU) št. 908/2014*.

Certifikacijski organ mora pri svojem revizijskem delu razlikovati naslednje populacije/stratume:

(1) Sheme v okviru EKJS

Populacija 1/stratum 1: sheme v okviru EKJS, ki jih zajema IAKS, iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 1307/2013 in Uredbe (EU) št. 1310/2013.

Populacija 2/stratum 2: sheme v okviru EKJS, ki jih zajema ne-IAKS (vse druge sheme podpore v okviru EKJS, ki jih ne zajema IAKS).

Populacija 3/stratum 3: javno skladiščenje v okviru EKJS, ki ga zajema ne-IAKS, iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 906/2014.

(2) Sheme v okviru EKSRP

Populacija 1/stratum 1: sheme v okviru EKSRP, ki jih zajema IAKS, iz člena 2 (točka 6) Uredbe (EU) št. 640/2014.

Populacija 2/stratum 2: sheme v okviru EKSRP, ki jih zajema ne-IAKS (vsi drugi ukrepi v okviru EKSRP, ki jih ne zajema IAKS, kakor je določeno v Uredbi (EU) št. 1305/2013).

Certifikacijski organ bo moral populacije in/ali stratume določiti na naslednji način:

- določitev ene same populacije na ravni sklada ter obravnavanje ukrepov IAKS in ne-IAKS kot dva ločena stratuma populacije;
- obravnavanje ukrepov IAKS in ne-IAKS kot dve ločeni populaciji za vzorčenje, preizkušanje podatkov in sprejetje sklepov za revizijske cilje. Kot omenjeno, mora certifikacijski organ za revizijski cilj 2 (stopnja neskladnosti) podati mnenje na ravni kontrolne statistike. Stratificirani pristop bi moral temeljiti na zadosti velikem vzorcu, določenem za vsak stratum, za katerega je treba izračunati stopnjo neskladnosti.

Za podrobnosti glej **Prilogo 5**.

Za **neoperativne transakcije** se lahko določijo naslednje populacije:

(1) Knjiga terjatev:

- Populacija 1: upravljanje dolgov v okviru EKJS
- Populacija 2: upravljanje dolgov v okviru EKSRP

Vendar če se lahko dokaže, da se gibanja dolgov za sklada EKJS in EKSRP upravljajo s skupnim sistemom notranjih kontrol, se lahko po istih načelih izvedeta preverjanje skladnosti in preverjanje podatkov na podlagi ene same populacije, ki zajema EKJS in EKSRP. V tem primeru morajo biti izpolnjeni posebni pogoji (glej oddelek 3.2 Priloge 3).

(2) Predplačila in varščine:

6.7.3 Popolnost, reprezentativnost, nadaljnja stratifikacija in zbiranje

Certifikacijski organ bi moral zagotoviti, da so evidence, uporabljene za izbiro vzorca, **popolne in da kažejo dejansko populacijo**, ki se preizkuša, tako da uskladi različne

populacije in analizira odkrite razlike. Certifikacijski organ primerno evidentira ustrezne uskladitve.

Zgornjo analizo bi bilo treba opraviti **na dveh ravneh**:

- (1) prva raven je reprezentativnost populacije, uporabljene za vzorčenje, za zadevno populacijo transakcij (npr. reprezentativnost populacije naključnih pregledov na kraju samem, ki jih je izvedla plačilna agencija, za zadevno populacijo transakcij);
- (2) druga raven je znotraj ene določene populacije in/ali stratuma, s čimer se z revizijskim pristopom certifikacijskega organa zagotovi reprezentativnost vzorca.

Treba je opomniti, da za zagotovitev reprezentativne stopnje napak⁸ plačilna agencija izbere reprezentativni vzorec transakcij za preglede na kraju samem (naključni pregledi).

Za preizkus podrobnosti se lahko v ustrezno utemeljenih primerih uporabi **stratifikacija znotraj IAKS in ne-IAKS** glede na denarno vrednost ali določeno značilnost, ki kaže večje tveganje napačne navedbe. Nekaj primerov morebitnih koristi stratifikacije je navedenih v nadaljevanju:

- Stratifikacija glede na denarno vrednost lahko omogoča, da se večja revizijska prizadevanja osredotočijo na enote, ki lahko vsebujejo večje morebitne napačne navedbe v smislu precenitve (glej odstavek A8 in Dodatek 1 k MSR 530).
- Ločevanje transakcij, pri katerih je prisotno tveganje, da niso reprezentativne zaradi svoje „netipične“ vrednosti. Priporočen je na primer ločen in obsežen pregled posameznih enot, ki so večje od pomembnosti ali večje od intervala (glej tudi odstavek 18 MSR 330)⁹.

Drugi primeri, v katerih bi lahko bila priporočljiva uvedba dodatnih stratumov:

- Podmnožice populacije ustvarjajo napake.

Ločeni dodatni stratumi se lahko določijo, če določena značilnost kaže večje tveganje napačne navedbe. Odločitev o dodatnem stratumu bo odvisna od učinka pričakovanih/realiziranih napak na ravni vnaprej določene populacije/stratumov (IAKS in ne-IAKS), ki so povezane le z nekaterimi ukrepi in torej niso reprezentativne za celotni stratum.

---

⁸ Člena 60 in 61 osnutka horizontalne uredbe in člen 59(2)(b) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

⁹ V primeru konservativnega pristopa k vzorčenju po denarni enoti se transakcije nad intervalom obravnavajo ločeno, zato torej ni potrebe po ločenem preizkušanju.

Obstajata dve fazi, v katerih se certifikacijski organ lahko odloči za dodatni stratum:

- (1) *v fazi načrtovanja* na podlagi pričakovanih napak/napačnih navedb in
  - (2) *po ocenjevanju napake*, pri čemer se upoštevajo ugotovljene napačne navedbe. V tem primeru je treba ustrezno prilagoditi revizijsko strategijo in revizijski načrt.
- Da se ločijo naključno preverjene transakcije plačilne agencije na kraju samem z uporabo tehnologije za daljinsko zaznavanje od tistih, ki so bile preverjene na klasični način. Odločitev o tem lahko sprejme certifikacijski organ, če ni zagotovljena zadostna reprezentativnost preverjanja z daljinskim zaznavanjem za celotni stratum IAKS (glej tudi oddelek 9.2 te smernice).
  - Če stratum sestavljajo transakcije, za katere se okvir notranje kontrole in pogoji za upravičenost zelo razlikujejo. Na primer v primeru shem EKJS IAKS: ukrepi za pomoč na površino in premije za živali in/ali zelena komponenta; v primeru shem EKSRP ne-IAKS: ukrepi glede na območje in naložbeni ukrepi.

Odločitev o dodatni stratifikaciji in pogojih, pod katerimi se šteje za ustrezno, je prepuščena strokovni presoji certifikacijskega organa.

Ni treba določiti posebne populacije za preizkušanje podatkov pod naslednjimi pogoji (*ki morajo biti istočasno izpolnjeni*):

- Populacija/stratum znaša **manj kot 2 %** skupnih bruto letnih odhodkov (po skladu), kar je prag de minimis, s čimer se prepreči nepotrebna revizija nebitvenih zneskov.
- Ocenjeno tveganje pomembne napačne navedbe je majhno za dano populacijo/stratum. Če se za ukrep poroča o ugotovitvah glede skladnosti in/ali pridržku v letnem poročilu o dejavnostih s povezanim veljavnim akcijskim načrtom, bi morala zadevni ukrep in s tem na njega vezana populacija veljati za tvegana. Zato se v tem primeru pravilo de minimis ne more uporabiti.

6.7.4 Pomembnost in stopnja uspešnosti pomembnosti

Skupna pomembnost (znana tudi kot *dopustna napačna navedba – TM*) je določena na 2 % na ravni sklada, populacije in stratumov.

Certifikacijski organ lahko določi drugačne prage uspešnosti pomembnosti na ravni populacije/stratumov, če to ustrezno utemelji in če spoštuje skupno pomembnost v višini 2 % na ravni sklada. Vendar je treba utemeljitev za upoštevanje tega pristopa ustrezno podpreti in dokumentirati v revizijski strategiji.

Dopustna napaka kaže, kolikokrat so bile kontrole neuspešne na ravni uradnih trditev. Čeprav je ta raven v pristojnosti certifikacijskega organa, bi jo bilo treba utemeljiti v revizijski strategiji.

6.7.5 Raven zagotovila

Raven zagotovila, za katero se uporablja tudi izraz stopnja zaupanja ali zanesljivosti, je podrobno pojasnjena v oddelku 5.1 te smernice.

Skupna raven zagotovila je določena na 95 %.

Najmanjša raven zagotovila, ki se pridobi s preizkušanjem podatkov, se lahko zmanjša na 50 %, če so istočasno izpolnjeni naslednji pogoji (podprti v revizijski strategiji):

- tveganja pri delovanju so nizka;
- certifikacijski organ je oceno „deluje dobro“ sistema notranjih kontrol potrdil v dveh prejšnjih proračunskih letih, tako na skupni ravni kot na ravni posameznih področij kontrol (vključno z nepomembnimi napačnimi navedbami – ERR in IRR);
- ocena „deluje dobro“ sistema notranjih kontrol se pričakuje tudi za obdobje, ki se revidira, tako na skupni ravni kot na ravni posameznih področij kontrol (vključno z nepomembnimi napačnimi navedbami – ERR in IRR);
- zgornje ocene ne izpodbijajo rezultati drugih zunanjih revizij (Evropske komisije ali Evropskega računskega sodišča).

6.7.6 Pričakovane napake ali pričakovane napačne navedbe

Certifikacijski organ pričakovano napačno navedbo (AM) oceni tako, da upošteva rezultate preizkusov iz prejšnjih let, zasnovo notranjih kontrol, okolje kontroliranja, rezultate kontrol v statistiki in/ali rezultate pilotnih vzorcev.

6.8 Tehnike vzorčenja

6.8.1 Tehnike statističnega vzorčenja

Da sprejme sklep o populaciji v smislu napačno navedenega zneska, certifikacijski organ uporabi statistično vzorčenje, ki omogoča količinsko opredelitev tveganja vzorca in sprejetje veljavnih statističnih zaključkov iz rezultatov vzorca. Atributivno vzorčenje se uporablja, če želi revizor sprejeti sklep o populaciji v smislu zneska v eurih. Vzorčenje po denarni enoti je primer vzorčenja spremenljivk. Omogoča izražanje rezultatov v smislu denarnih sredstev.

GD AGRI daje jasno prednost vzorčenju po denarni enoti, kjer je vzorčna enota znana (vsak plačan „euro“ v populaciji). Ta pristop, ki mu daje prednost GD AGRI, se v drugih smernicah Komisije navaja kot „konservativni pristop k vzorčenju po denarni enoti“. Ta smernica, vključno s prilogami, zagotavlja navodila in informacije o pristopu k vzorčenju po denarni enoti. Tehniko vzorčenja, ki se uporablja, izbere certifikacijski organ. Kakor je bilo že navedeno, pa mora certifikacijski organ v poglavju o revizijski strategiji svojega poročila obrazložiti izbiro tehnike vzorčenja, če se ta razlikuje od pristopa k vzorčenju po denarni enoti, opisanega v tej smernici.

V vseh fazah postopka se mora nujno uporabiti ista tehnika vzorčenja, da se omogoči integracija vzorcev.

6.8.2 Tehnike nestatističnega vzorčenja za operativne transakcije

Če je število operativnih transakcij v populaciji nižje od 200, se priporoča uporaba nestatističnega vzorčenja. Podrobnosti so navedene v **Prilogi 3** (oddelek 3).

Uporaba nestatističnega pristopa se priporoča v primeru intervencij.

6.8.3 Tehnika nestatističnega vzorčenja za neoperativne transakcije

Za neoperativne transakcije (gibanja dolgov, predplačila in varščine) so podrobnosti tehnik vzorčenja navedene v **Prilogi 3** (oddelek 3).

6.8.4 Dvofazno vzorčenje

Na splošno je treba revidirati vse odhodke, prijavljene za izbrane transakcije. Vendar se lahko v primeru, ko je treba preveriti veliko število računov ali enakovrednih dokumentov (npr. za ukrepe ne-IAKS ali za druge populacije zaradi posebnih okoliščin), uporabi dvofazno vzorčenje. V okviru vsake izbrane transakcije je treba izračunati ustrezno velikost vzorca (ki lahko za manjše populacije temelji na nestatističnih tehnikah vzorčenja). Napake, ugotovljene v tem vzorcu, je treba projicirati na celotno vrednost transakcije.

6.9 Parametri vzorčenja na več lokacijah

Če se certifikacijski organ odloči, da bo izbral vzorec lokacij iz populacije enot z več kot eno lokacijo (na primer ena plačilna agencija z več regionalnimi uradi), lahko naleti na dodatne posebnosti vzorčenja, ki presegajo tiste, s katerimi se srečuje pri uporabi revizijskega vzorčenja za eno populacijo. V tem položaju morda ni mogoče pridobiti zadostnih dokazov o vseh lokacijah.

Certifikacijski organ bi moral potem previdno premisliti o tveganjih, ki nastanejo, če ni vzorčenja. Obstajata dve dodatni tveganji, ki ju je treba upoštevati, če se najprej izbere vzorec lokacij in nato vzorec enot iz vsake lokacije, ki sta: (a) tveganje, povezano s pregledom manj kot 100 % lokacij (*tveganje pri izbiri*), in (b) tveganje, povezano s pregledom manj kot 100 % relevantnih enot na obiskanih lokacijah (*tveganje pri odkrivanju*).

Če certifikacijski organ izbere vzorec lokacij in nato opravi preizkuse za vsako lokacijo, najprej oceni rezultate vzorca glede na izbrano lokacijo. Če so ugotovljeni odkloni ali napačne navedbe, certifikacijski organ premisli o tem, ali se bodo te napačne navedbe ali odkloni verjetno pojavili tudi na lokacijah, ki niso bile obiskane.

Če na podlagi rezultatov vzorca certifikacijski organ meni, da rezultati vzorca morda kažejo pogoj ali vzorec, ki morda ne podpira predpostavk, uporabljenih pri pripravi načrta, kar kaže na potrebo po dodatnih dokazih v zvezi z napačnimi navedbami v populaciji, bi certifikacijski organ moral združiti rezultate preizkusov na vseh lokacijah in oceniti, ali je bilo iz postopkov pridobljeno željeno zagotovilo.

Podrobnosti o vzorčenju na različnih lokacijah so navedene v oddelku 5 **Priloge 3** k tej smernici.

7 USKLADITVE

7.1 Uskladitev finančnih izjav

Certifikacijski organ bo moral za sprejetje sklepa o popolnosti, točnosti in verodostojnosti letnih obračunov (glej revizijski cilj št. 1) uskladiti:

- letne obračune (tako EKJS kot EKSRP) z vmesnimi izjavami (mesečne in četrtletne preglednice odhodkov);
- letne obračune s podatki iz tabele X;

- letne izjave o neupravičenih plačilih in drugih zneskih, ki se povrnejo skladoma (tako EKJS kot EKSRP), s knjigo terjatev in letnimi obračuni;
- vse druge uskladitve, ki so potrebne in opredeljene v Smernici št. 3 o zahtevah za poročanje.

7.2 Uskladitev dela v zvezi s kontrolno statistiko

Kontrolna statistika (kot je povezana z revizijskim ciljem št. 2) zajema:

- pregled statistike EKJS IAKS v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 809/2014¹⁰;
- pregled kontrolne statistike razvoja podeželja v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 809/2014¹¹.

Uskladitve bodo preverjale, ali:

- je plačilna agencija kontrolno statistiko pravilno zbrala in uskladila s podatki, evidentiranimi v informacijskih sistemih, ter ali je na voljo zadostna revizijska sled. Pozitiven sklep v zvezi s tem se lahko sprejme, če skupno odstopanje med informacijami iz vprašalnika, predloženega službam Komisije, in podatki, vključenimi v informacijskih sistemih, ni večje od 2 % plačanega zneska glede na zbirko podatkov, in
- so informacije v sistemih na podlagi pregledov poročil o pregledu na terenu ocenjene kot točne. Pozitiven sklep v zvezi s tem se lahko sprejme, če odstopanje med poročanimi podatki in informacijami, vključenimi v informacijske sisteme, ni večje od 2 % zneska, plačanega v skladu s temi podatki, za vzorec zadevnih poročil.

Kontrolna statistika v zvezi z ukrepi EKJS ne-IAKS (ni povezana z revizijskim ciljem št. 1):

- Poročati bo treba o kontrolnih pregledih iz člena 80(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 in členov 42 do 47 oddelka 2 poglavja IV Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 ter o spremljanju rezultatov navedenih kontrol, ki ga izvaja plačilna agencija.

---

¹⁰ V skladu s členom 43(b) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 640/2014 se Uredba Komisije (EU) št. 65/2011 in Uredba Komisije (ES) št. 1122/2009 še naprej uporabljata za zahtevke za plačilo, ki se nanašajo na leto 2014. Kar zadeva kontrolno statistiko, se Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 809/2014 uporablja za vloge za pomoč, vloge za podporo ali zahtevke za plačilo, ki se nanašajo na leta zahtevkov ali premijska obdobja od 1. januarja 2015 dalje.

¹¹ V skladu s členom 43(b) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 640/2014 se Uredba Komisije (EU) št. 65/2011 in Uredba Komisije (ES) št. 1122/2009 še naprej uporabljata za zahtevke za plačilo, ki se nanašajo na leto 2014. Kar zadeva kontrolno statistiko, se Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 809/2014 uporablja za vloge za pomoč, vloge za podporo ali zahtevke za plačilo, ki se nanašajo na leta zahtevkov ali premijska obdobja od 1. januarja 2015 dalje.

Pregled bo vključeval ugotovitve (o morebitnih nepravilnostih) posebnega oddelka, ki se sporočijo plačilni agenciji, da se preveri, ali plačilna agencija ustrezno spremlja vse poročane primere, ali pa se zagotovi utemeljitev v primerih, ko se plačilna agencija odloči, da ne bo nadaljevala izterjave ali sprejela kakršnih koli ukrepov.

8 OCENJEVANJE NAPAK

8.1 Splošni pomisleki o napakah

Taksonomija napak se lahko pojasni ob upoštevanju spodnjih meril za klasifikacijo. Glede na različne sklepe, ki se lahko sprejmejo, bi bilo treba ločeno poročati za posamezno vrsto napake, ki jo je ugotovil certifikacijski organ:

(1) Napaka/napačna navedba ima finančni vpliv

- napake, ugotovljene po fazi plačila, ki imajo finančni vpliv;
- napake, ugotovljene po fazi plačila, ki glede na svojo vrsto ostajajo formalne napake (plačilo je dejansko pravilno glede na znesek, vendar pomeni transakcijo, pri kateri je bila ena ali več kontrol neuspešnih, npr. zahtevki ni bil odobren na pravi ravni, kontrola na kraju samem je bila pomanjkljiva);
- napake, ki jih je certifikacijski organ odkril pred fazo plačila, ki imajo lahko morebitni finančni vpliv.

(2) Vrsta napake

- Če se odkrije taka morebitna sistematska napaka, se lahko preizkušanje določenega ugotovljenega problema razširi, po potrebi tudi dokler se ne preizkusi 100 % vseh transakcij, na katere morebiti vpliva sistematska napaka. Preizkušanje bi moralo omogočati tudi „poznavanje“ učinka sistematske napake na celotno populacijo. Ta napaka se nato obravnava kot „znana napaka“ in ekstrapolacija ni potrebna. Vendar če ni mogoče določiti vseh populacij ali preizkusiti vseh transakcij, na katere je ta napaka vplivala, bi bilo treba napako obravnavati kot naključno napako.
- Znane napake so napake, ki so ugotovljene zunaj vzorca ali so posledica 100-odstotnega preizkusa omejenih stratumov/populacije. Znane napake, povezane s plačili tekočega leta, se dodajo projicirani napaki in tako vključijo v skupno ocenjevanje napak, razen če se obračuni popravijo.
- Naključne napake so napake, ki bi se lahko zgodile pri vsaki transakciji, ki ni bila vzorčena za preizkušanje. Če se na primer odkrije napaka pri vnosu, se predpostavlja, da bi lahko ista vrsta napake načeloma vplivala na vse transakcije, ki niso vzorčene. Certifikacijski organ mora zato ekstrapolirati vse naključne napake na celotno populacijo, da oceni njihov skupni učinek.

V nekaterih primerih se lahko naključne napake omejijo na znani stratum/populacijo. Če lahko plačilna agencija dokaže, da so napake povezane le s podmnožico stratumov, mora certifikacijski organ ekstrapolirati naključne napake na določene podmnožice.

(3) Raven, na kateri se ugotovijo odkloni/napačne navedbe

- Na ravni vzorca se lahko ugotovijo naslednje stopnje (za podrobnosti glej **Prilogo 4** k tej smernici):

- (a) „**Stopnja pojavnosti/stopnja odklona vzorčenja**“ (SR): število odklonov, ugotovljenih v vzorcu, glede na stanje odklona. Certifikacijski organ jo lahko uporablja za ocenjevanje rezultatov preizkušanja skladnosti. Uporaba te stopnje je priporočena, vendar ni obvezna.
- (b) **Stopnja neskladnosti (IRR)** v okviru obsega revizijskega cilja št. 2, ki zajema previsoke in prenizke potrditve, za vse transakcije, vključene v preizkušanje podatkov, ne glede na njihov status odobritve in zadevni finančni vpliv, ugotovljen med potrditvijo/odobritvijo operacij. Njen namen je oceniti morebitni finančni vpliv napak v primarnih kontrolah upravičenosti v plačilni agenciji (upravnih kontrolah in kontrolah na kraju samem pred uporabo kakršnih koli sankcij ali kazni). Ocena mora temeljiti na podatkih, poročanih v kontrolni statistiki (glej Prilogo 4). Ta stopnja lahko sproži dodatne revizijske postopke v zvezi s skladnostjo ali akreditacijske poizvedbe.
- (c) **Stopnja napak (ERR)** v okviru obsega revizijskega cilja št. 1, ki zajema izključno preplačila za vse transakcije, izbrane za preizkušanje podatkov. Namen napake je oceniti finančni vpliv napačnih navedb, ki jih ugotovi certifikacijski organ.

- Na ravni populacije/stratumov se zgornje stopnje napak in stopnje neskladnosti ekstrapolirajo najprej na raven populacije/stratumov in nato na raven sklada/populacije (za podrobnosti glej **Prilogo 4**).

8.2 Razlaga rezultatov vzorčenja za preizkušanje skladnosti

Če se odkrijejo odkloni od kontrol, na katere se revizor namerava zanesti, revizor opravi določene poizvedbe za razumevanje teh zadev in njihovih morebitnih posledic ter ugotovi, ali:

- so opravljeni preizkusi kontrol ustrezna podlaga za zanašanje na kontrole;
- so potrebni dodatni preizkusi kontrol ali
- je treba morebitna tveganja napačne navedbe obravnavati s postopki preizkušanja podatkov.

Odklon v predpisanih kontrolah se meri s „**stopnjo odklona vzorčenja (SR)**“, odklon v stratumu/populaciji pa se določi po pravilih razlage napak za nestatistično vzorčenje (glej pojasnila v **Prilogi 4** k tej smernici).

8.3 Razlaga rezultatov vzorčenja za preizkušanje podatkov

8.3.1 Ocenjevanje napak za statistično vzorčenje

Ocenjevanje napak za statistično vzorčenje je odvisno od uporabljene tehnike vzorčenja: konservativnega pristopa k vzorčenju po denarni enoti, klasičnega vzorčenja spremenljivk ali standardnega pristopa k vzorčenju po denarni enoti. V primeru klasičnega vzorčenja spremenljivk je ocenjevanje napak odvisno tudi od uporabljene metode: povprečja na enoto, določanja deleža ali določanja razlike.

Ne glede na uporabljene tehnike ali metode vzorčenja se uporabljajo:

- izračun stopenj napak na podlagi ugotovljenih napačnih navedb;

- določitev projicirane napačne navedbe stratuma/populacije;
- ocenjevanje tveganj pri vzorčenju/realizirana natančnost;
- izračun intervala zaupanja.

Pri ocenjevanju napak bi se morali upoštevati dve vrsti napak, ki jih pričakuje certifikacijski organ, in sicer stopnja neskladnosti (IRR) in stopnja napak (ERR), kot sta opredeljeni v oddelku 8.1 te smernice.

Podrobnosti o ocenjevanju napak so navedene v **Prilogi 4** k tej smernici ter pojasnjene s primeri v **dodatkih 4.1 in 4.3**.

8.3.2 Ocenjevanje napak za majhne populacije in neoperativne transakcije

V primeru majhnih populacij ali neoperativnih transakcij se stopnja napak določi z vsoto ugotovljenih razlik med evidentiranimi in revidiranimi vrednostmi in deljenjem skupne napake s skupno vrednostjo preverjenih enot (v primeru naključne ali sistematične izbire vzorčnih enot) ali s knjigovodsko vrednostjo (v primeru izbire vzorčnih enot glede na vzorčenje po denarni enoti).

Podrobnosti o ocenjevanju napak so navedene v **Prilogi 4** k tej smernici. Primeri ocenjevanja napak pri majhnih populacijah so navedeni v **Dodatku 4.2**.

Od certifikacijskega organa se tudi pričakuje, da bo zagotovil pregled opravljenega dela v zvezi z gibanji v knjigi terjatev (glej **Dodatek 4.4**).

8.4 Konsolidacija napak

Najboljša ocena napačne navedbe v stratumu/populaciji certifikacijskega organa je projicirana napačna navedba, ki se ji prištejejo znane napake. Pričakovana je konsolidacija ocene stopenj napak (ERR) in stopenj neskladnosti (IRR) za obe populaciji (EKJS in EKSRP) ne glede na tehniko vzorčenja. Od certifikacijskega organa se pričakuje, da bo utemeljil, kako konsolidirana ocena napake na ravni sklada vpliva na revizijska mnenja. Podrobnosti so navedene v **Prilogi 4** k tej smernici.

8.5 Sklepi o revizijskih ciljih

8.5.1 Sklep o revizijskem cilju št. 1

Revizijsko mnenje bi moralo temeljiti na:

- končnem ocenjevanju sistema notranjih kontrol plačilne agencije (skupna ocena, kot je poročana v matrikah), ki temelji na rezultatih revizijskega dela v zvezi s skladnostjo in podatki, in sicer na:
  - pregledu sistema notranjih kontrol;
  - preizkušanju skladnosti;
  - preizkušanju podatkov operacij (IRR) in plačil (ERR);
- sklepu o zakonitosti in pravilnosti odhodkov, prijavljenih skladoma, ki temelji na stopnji napak (ERR) in skupni napaki, določeni na ravni sklada;
- sklepu o popolnosti, točnosti in verodostojnosti letnih obračunov z uporabo stopnje napak (ERR), skupne napake in rezultatov dela v zvezi s finančno uskladitvijo.

V spodnji preglednici je predstavljen pregled glavnih scenarijev. Vsi scenariji bi morali upoštevati popravne ukrepe, ki jih plačilna agencija sprejme po ocenjevanju napak, in

bistvenost napak, zaradi katerih nastane pomembna skupna napaka (skupna napaka, konsolidirana na ravni sklada, iz preizkušanja podatkov in skupna napaka, opredeljena v oddelku 5 Priloge 4).

Končna ocena sistema notranjih kontrol	Zakoničnost in pravilnost odhodkov, prijavljenih Evropski komisiji	Popolnost, verodostojnost in točnost letnih obračunov	Revizijska mnenja na ravni skladov
Splošna ocena sistema notranjih kontrol na ravni sklada: deluje delno, deluje, deluje dobro (skupne ocene 2 – 3 – 4 v matrikah)	a) TPE < UEL < TM	ni bistvene napačne navedbe zaradi uskladitve obračunov	brez pridrška
	b) TE, konsolidirana na ravni sklada < TM		
	a) TPE < UEL < TM	ni bistvene napačne navedbe zaradi uskladitve obračunov	brez pridrška s poudarjanjem zadev ali s pridrškom
	b) TE, konsolidirana na ravni sklada > TM		
	a) TPE < TM < UEL	ni bistvene napačne navedbe zaradi uskladitve obračunov	s pridrškom/brez pridrška ¹⁰
b) TE, konsolidirana na ravni sklada > / < TM			
Splošna ocena sistema notranjih kontrol na ravni sklada: deluje delno, deluje, deluje dobro (skupne ocene 2 – 3 – 4 v matrikah)	a) TM < TPE < UEL	ni bistvene napačne navedbe zaradi uskladitve obračunov	s pridrškom – odkrite razlike ¹²
	b) TE, konsolidirana na ravni sklada > TM		
	<i>eden od zgornjih štirih scenarijev</i>	obstajajo bistvene napačne navedbe zaradi uskladitve obračunov	s pridrškom – odkrite razlike – skupna napaka presega pomembnost (glej Prilogo 4)
Splošna ocena sistema notranjih kontrol na ravni sklada: ne deluje (skupne ocene 1 v matrikah) in/ali finančne napake iz preizkusa kontrol/preizkušanja skladnosti	<i>eden od zgornjih štirih scenarijev</i>	bistvena napačna navedba ali ni bistvene napačne navedbe	s pridrškom – odkriti odkloni – skupna napaka presega pomembnost (glej Prilogo 4)

¹² V teh primerih bi moral certifikacijski organ preveriti, ali je bilo izvedeno zadostno revizijsko preizkušanje. Glej oddelek 6 Priloge 3.

8.5.2 Sklep o preostalem tveganju

Pri sprejetju svojega sklepa o revizijskem cilju št. 2 bi certifikacijski organ moral upoštevati:

- skupno oceno sistema notranjih kontrol, vključno s stopnjami napak, o katerih je poročala plačilna agencija v kontrolni statistiki in izjavi o upravljanju, ter
- stopnjo neskladnosti (IRR).

Tako bi lahko sklepal o zanesljivosti podatkov, poročenih v kontrolni statistiki, če pri uskladitvi te statistike z rezultati kontrol in zadevnimi informacijskimi sistemi niso bile ugotovljene pomanjkljivosti:

Ocena preostalega tveganja potrjuje kontrolno statistiko	<p><u>Predpostavlja se, da:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ $PIR < UPI < 2\%$ in ni bistvenega odklona od skupne ocene sistema notranjih kontrol (ob upoštevanju stopnje napak, o kateri je poročala plačilna agencija v kontrolni statistiki in izjavi o upravljanju) (sistem notranjih kontrol je uspešen) <p>Tveganje ni večje od $TPE\_IRR + \text{natančnost}$ ($</> 2\%$).</p>
Ocena preostalega tveganja ne potrjuje kontrolne statistike	<p><u>Predpostavlja se, da:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ $UPI > PIR > 2\%$ in/ali ○ bistveni odklon od skupne ocene sistema notranjih kontrol (ob upoštevanju stopnje napak, o kateri je poročala plačilna agencija v kontrolni statistiki in izjavi o upravljanju) (sistem notranjih kontrol je neuspešen) <p>Tveganje je pomembno in kontrolne statistike ni mogoče potrditi.</p> <p><u>Predpostavlja se, da:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ $PIR < 2\% < UPI$ in/ali ○ bistveni odklon od skupne ocene sistema notranjih kontrol/ni bistvenega odklona od skupne ocene sistema notranjih kontrol (ob upoštevanju stopnje napak, o kateri je poročala plačilna agencija v kontrolni statistiki in izjavi o upravljanju) (sistem notranjih kontrol je (ne)uspešen) <p>Tveganja ni mogoče količinsko opredeliti in kontrolne statistike ni mogoče potrditi.</p>

Če zgornja meja projicirane neskladnosti preseže stopnjo pomembnosti, čeprav pri tem projicirana stopnja neskladnosti ostane nepomembna, so potrebne dodatne preiskave na področju skladnosti, da se ugotovijo razlogi za to, plačilna agencija pa mora sprejeti popravne ukrepe, ki jih mora dokumentirati v akcijskem načrtu.

Podrobnosti o ocenjevanju napak so navedene v **Prilogi 4** k tej smernici.

Za proračunsko leto 2016 in naprej (FYn) mora certifikacijski organ za ukrepe EKSRP in EKJS ne-IAKS izdati mnenje na podlagi ponovnih preverjanj plačil, izvedenih v zadnjih treh četrtinah proračunskega leta 2015 (FYn – 1) in v prvi četrtini proračunskega leta 2016 (FYn), in sicer v koledarskem letu 2015 (koledarsko leto: n – 1). To pomeni, da je treba v zvezi s to populacijo stopnjo neskladnosti izračunati za populacijo, ki ni osnova za izračun stopnje napak (na podlagi transakcij, prijavljenih v FYn). Certifikacijski organ mora za zajeta obdobja uporabiti stratificirani pristop: zadnje tri četrtine proračunskega leta 2015 (FYn – 1) in prva četrtina proračunskega leta 2016 (FYn). Reprezentativen rezultat bi moral zagotoviti z določitvijo vzorca, ki je sorazmerno porazdeljen med obe navedeni obdobji (na podlagi načrtovanih odhodkov plačilne agencije ali načrtovanih kontrol na kraju samem).

9 METODOLOGIJA ZA IZVAJANJE PREGLEDOV NA TERENU

9.1 Časovni načrt za ponovna preverjanja na kraju samem

Certifikacijski organ ustrezno načrtuje svoja preverjanja na kraju samem, pri čemer upošteva časovne omejitve, ki veljajo za določene vrste preverjanj. Pravočasno ponovno preverjanje pregledov plačilne agencije na kraju samem, ki ga izvede certifikacijski organ, je bistveno za ukrepe, vezane na površino. Certifikacijski organ presodi, kdaj je najbolje, da se izvedejo ti pregledi.

Pri ukrepih EKSRP ne-IAKS časovno načrtovanje preverjanj na kraju samem običajno ni težava. Certifikacijski organ ima tako več manevrskega prostora, da se odloči, kdaj bodo preverjanja na kraju samem dejansko opravljena.

Posebno pozornost je treba nameniti tistim ukrepom (zlasti ukrepom EKJS ne-IAKS), pri katerih ponovna izvedba takih preverjanj morda ni mogoča zaradi njihovih značilnosti. V takih primerih bi moral certifikacijski organ proučiti naslednje možnosti:

- istočasno izvedbo svojih pregledov s kontrolo, ki jo izvaja plačilna agencija (spremljanje kontrole), ali
- naknadno izvedbo s ponovnim preverjanjem dokazil, ki ni časovno omejeno in lahko poteka kadar koli, tudi po izvedbi plačil.

Certifikacijski organ mora v svoji revizijski strategiji opredeliti možnosti, ki jih je uporabil.

Če se uporabi strokovno znanje, ki je na voljo v plačilni agenciji ali katerem koli zunanjem organu, bi moral certifikacijski organ zagotoviti, da je načrtovanje usklajeno z načrti plačilne agencije ali drugih organov. Glej tudi oddelek 10.1 te smernice. Če plačilna agencija izvaja nadzorne kontrole (kontrole kakovosti), lahko certifikacijski organ spremlja te preglede. Če se uporabi delo drugih organov, je treba spoštovati načelo neodvisnosti in delo nadzorovati v skladu z veljavnimi standardi (glej tudi oddelek 10.1 te smernice).

Če zaradi časovnih razlik ugotovitve certifikacijskega organa ne sovpadajo z ugotovitvami plačilne agencije, na primer zaradi učinka spreminjajočih se okoljskih in vremenskih razmer, bi moral certifikacijski organ sprejeti sklep o tem, ali se ugotovljene razlike lahko razumno pojasnijo ali pa pomenijo neuspeh preizkusa, ter to ustrezno dokumentirati.

9.2 Opravljanje kontrol na kraju samem

Certifikacijski organ lahko ponovna preverjanja na kraju samem opravi na **klasični način** (z uporabo GPS itd.) ali z **daljinskim zaznavanjem** („daljinsko odkrivanje“). Ti metodi se štejeta za enakovredni. Vendar je treba ta ponovna preverjanja vedno opraviti z uporabo iste metode, kot je bila uporabljena za prvotni pregled, tj. če je bil prvotni pregled opravljen z daljinskim zaznavanjem, bi bilo treba tudi ponovno preverjanje opraviti z uporabo daljinskega zaznavanja, in če je bil prvotni pregled opravljen na klasični način, je treba na ta način opraviti tudi ponovno preverjanje. S tem se preprečijo neskladja zaradi uporabe različnih kontrolnih metodologij.

Če plačilna agencija vse preglede opravi na podlagi daljinskega zaznavanja, bi moral certifikacijski organ kljub temu načrtovati vsaj hitre obiske na terenu za primere, kadar dvomi o rezultatih ponovnega preverjanja ali o uporabljeni metodi/opravljenih kontrolah, ki jih je izvedla plačilna agencija, ali pa vključiti ponovno preverjanje za tiste hitre obiske na terenu, ki jih je opravila plačilna agencija.

Certifikacijski organ mora oceniti reprezentativnost daljinskega zaznavanja za celotno populacijo. Glede na rezultate te poizvedbe se predlagajo naslednje možnosti (odločitev za izbrano možnost je treba pojasniti v revizijski strategiji):

- *Rezultat 1: kakovost identifikacijskega sistema za zemljišča je dobra in daljinsko zaznavanje temelji na reprezentativnem vzorcu.* V tem primeru se lahko rezultati daljinskega zaznavanja štejejo za enakovredne rezultatom klasičnih kontrol. Vzorec certifikacijskega organa pregledov na kraju samem zato sestavljajo samo daljinsko zaznavanje ali tako daljinsko zaznavanje kot tudi klasične kontrole.
- *Rezultat 2: kakovost identifikacijskega sistema za zemljišča je dobra, vendar se šteje, da daljinsko zaznavanje ne temelji na reprezentativnem vzorcu.* V tem primeru mora certifikacijski organ stratificirati vnaprej določen stratum ter ločeno in sorazmerno obravnavati zahteve, ki jih je preveril z daljinskim zaznavanjem, in tiste, ki jih je preveril na klasični način, in sicer na podlagi svoje strokovne presoje.
- *Rezultat 3: kakovost identifikacijskega sistema za zemljišča ni dobra.* V tem primeru se za reprezentativnega za celotno populacijo/stratum šteje le naključno preverjen vzorec plačilne agencije klasičnih pregledov na terenu. Vzorec certifikacijskega organa bo nato izbran iz vzorca plačilne agencije za klasične preglede na terenu. Rezultate ponovnih preverjanj certifikacijskega organa z daljinskim zaznavanjem je treba dodati rezultatom preverjanj skladnosti.

Pri primerjavi rezultatov primarnih pregledov na kraju samem z rezultati ponovnih preverjanj veljajo naslednji pogoji:

- ponovna preverjanja pregledov na kraju samem z daljinskim zaznavanjem temeljijo na posnetkih in pogojih v času razlage;
- če se pregledi na kraju samem z daljinskim zaznavanjem ponovno preverijo s klasičnimi pregledi na kraju samem (obiski na terenu), bi se morale upoštevati spremembe, ki so nastale v obdobju, ki je preteklo od primarnih pregledov na kraju samem/nastanka posnetkov do ponovnega preverjanja;

- če se med ponovnim preverjanjem uporabljajo druge tehnike merjenja (vključno z drugimi dopustnimi vrednostmi) kot pri primarnih pregledih na kraju samem, je treba učinek teh drugih tehnik merjenja analizirati in izključiti.

Poleg tega lahko certifikacijski organ premisli o hitrem obisku na terenu, če dokazi, ki jih je certifikacijski organ pridobil na podlagi ponovnega preverjanja z daljinskim zaznavanjem, niso dokončni. Za ponovno preverjanje kontrol z daljinskim zaznavanjem, ki jih opravijo subjekti, ki niso certifikacijski organ, se lahko uporabljajo naslednje alternativne rešitve:

Možnost 1: ponovno preverjanje opravi agencija, ki je izvedla prvotno kontrolo z daljinskim zaznavanjem.

Ena možnost, da se ponovno preveri kontrola z daljinskim zaznavanjem, je, da se najame podjetje za daljinsko zaznavanje, da izvede satelitsko daljinsko zaznavanje in poleg tega pripravi razlago vzorcev, ki jih je izbral certifikacijski organ.

Za ta namen bi bilo treba jasno ločiti službe, odgovorne za razlago vzorcev, ki so bili izbrani v imenu certifikacijskega organa, in odgovorne za kontrole, ki se opravijo za plačilno agencijo. V tem primeru bi moral certifikacijski organ pridobiti potrebno zagotovilo o dejanskem ločevanju in tem, da je zagotovljena zadostna nepristranskost.

Možnost 2: ponovno preverjanje opravi drugo pristojno podjetje/agencija.

Najamejo se lahko druga podjetja/agencije, ki ne sodelujejo v prej opisanem procesu pregleda, vključno morda s podjetji, ki že izvajajo zunanjo kontrolo kakovosti za daljinsko zaznavanje za plačilno agencijo. Certifikacijski organ bi moral nato določiti vzorec ponovnih preverjanj, ki se opravijo. V tem primeru bi se zagotovila neodvisnost podjetja, ki je opravilo začetno kontrolo z daljinskim zaznavanjem, od podjetja, ki je opravilo ponovno preverjanje za certifikacijski organ.

Možnost 3: ponovno preverjanje opravijo upravni organi držav članic.

Ponovno preverjanje pregledov na kraju samem, ki jih vzorči certifikacijski organ, lahko opravijo tudi upravni organi držav članic. To lahko na primer storijo zaposleni plačilne agencije, katerih naloga je razlaga posnetkov. Vzpostaviti bi bilo treba ustrezne postopke in nadzorne mehanizme, da se zagotovita kakovost opravljenega dela in nepristranskost zaposlenih, ki so zadolženi za razlago, ter preprečijo navzkrižja interesov.

Certifikacijski organ se lahko odloči, da bo sprejel drugačno metodo za preverjanja na kraju samem od metode, ki jo je uporabila plačilna agencija za kontrole na prvi ravni. Certifikacijski organ se lahko na primer odloči, da bo ponovno preveril klasične preglede na terenu z daljinskim zaznavanjem. Poleg tega lahko certifikacijski organ uporabi drugo metodo merjenja na kraju samem („točkovno merjenje“ ali „nepretrgano merjenje“), kot jo je uporabila plačilna agencija. Vendar bi to zahtevalo natančno analizo ugotovljenih razlik, da bi se lahko sprejeli utemeljeni sklepi.

9.3 Standardi kontrol za preverjanje parcel

Preverjanje, ki ga opravi certifikacijski organ, zajema kmetijske parcele, za katere upravičenec zaprosi za pomoč in pri katerih je plačilna agencija opravila začetno kontrolo. Treba je opozoriti, da certifikacijskemu organu ni treba omejiti preverjanj na kraju samem na tiste parcele, ki jih je preverila plačilna agencija. Kljub temu mora certifikacijski organ zagotoviti, da se spoštujeta spodnji zahtevi:

- ali je plačilna agencija preverila najmanjše število parcel, ki se zahteva po predpisih EU;

- ali so bile morebitne razlike, ugotovljene med pregledi na terenu, pravilno ekstrapolirane na celotno območje, ki ga zahteva zadevni upravičenec, če je plačilna agencija pregledala le vzorec parcel.

Število parcel, ki jih certifikacijski organ preveri s pregledom na kraju samem, se lahko omeji na 10, če so parcele, ki se preverjajo, relativno homogene v smislu pogojev za upravičenost. Če je začetni pregled na kraju samem zajemal manj kot 10 parcel, je priporočeno, da certifikacijski organ preizkusi vse parcele, ki jih je preverila plačilna agencija. Vendar certifikacijski organ lahko odstopa od tega, če meni, da bi bila statistična metodologija primernejša za določanje velikosti vzorca. V tem primeru mora certifikacijski organ ustrezno utemeljiti svojo odločitev v revizijski strategiji.

Za izbiranje parcel je priporočeno sistematsko vzorčenje z uporabo vzorca stalnega intervala (število parcel, ki jih je na začetku preverila plačilna agencija/število pregledov parcel, ki jih ponovno opravi certifikacijski organ), ki temelji na izbiri naključnega števila in nato zaporedno na vsakem številu n .

V vseh primerih, v katerih se preveri le vzorec parcel, ki jih je na začetku preverila plačilna agencija, bi moral certifikacijski organ ekstrapolirati ugotovljene razlike na celotno področje, ki ga je potrdila plačilna agencija na ravni posameznega upravičenca. Tako ugotovljena stopnja napak vzorca se nato projicira na ravni stratuma/populacije.

10 POSEBNI POMISLEKI

10.1 Uporaba dela, ki so ga opravili drugi revizorji/strokovni organi

Certifikacijski organ se lahko odloči, da bo za preverjanja na terenu najel zunanja podjetja za daljinsko zaznavanje ali da se bo zanašal na drugostopenjske kontrole pri daljinskem zaznavanju, za katerega je plačilna agencija najela zunanje izvajalce, kjer je to mogoče, če se zagotovi ločitev nalog prvostopenjskih nadzornikov.

Če certifikacijski organ najame zunanje izvajalce za del svojih preverjanj, bi bilo treba spoštovati MSR 620 z naslovom „*Uporaba dela revizorjevega strokovnjaka*“. Če se certifikacijski organ odloči, da se bo zanašal na strokovnjake plačilne agencije, bo spoštoval zahteve iz odstavka 8 MSR 500 z naslovom „*Revizijski dokazi*“. Glede na odstavke 8 in A34–48 MSR 500 se v primeru, če so bile informacije, ki bodo uporabljene kot revizijski dokazi, pripravljene z uporabo dela strokovnjaka posloводства, revizor, kolikor je glede na bistvenost dela tega strokovnjaka za revizorjeve namene potrebno:

- ovrednoti usposobljenost, zmožnosti in nepristranskost tega strokovnjaka,
- pridobi poznavanje dela tega strokovnjaka in
- ovrednoti primernost dela tega strokovnjaka kot revizijskega dokaza pri ustrezni uradni trditvi.

Certifikacijski organ se lahko zanaša na delo notranje revizije ali po analogiji na delo alternativne neodvisne skupine, ki izvaja podobno naknadno preverjanje, če certifikacijski organ spoštuje zahteve MSR 610 z naslovom „*Uporaba dela notranjih revizorjev*“ ali MSR 620 z naslovom „*Uporaba dela revizorjevega strokovnjaka*“.

V primeru zamenjave certifikacijskega organa se lahko novoimenovani certifikacijski organ odloči, da se bo zanašal na delo predhodnega certifikacijskega organa (na primer na že opravljena ponovna preverjanja pregledov na kraju samem, parametre vzorčenja

itd.). V teh primerih je treba upoštevati zahteve MSR 620 z naslovom „Uporaba dela revizorjevega strokovnjaka“ in MSR 500 z naslovom „Revizijski dokazi“.

V vseh primerih bi moral certifikacijski organ svoje revizijsko delo, vključno z nadzorovanjem strokovnjaka/revizijskega organa, izvajati v skladu z mednarodno priznanimi revizijskimi standardi in ga ustrezno dokumentirati.

Če se certifikacijski organ zaradi pridobitve ustreznega jamstva želi zanesti na certifikat tretje strani, si mora tudi sam ustrezno prizadevati za zagotavljanje ustreznosti, obsega in kakovosti opravljenega dela. Predložiti je treba poročilo o reviziji v zvezi s certifikatom tretje strani.

10.2 Uporaba orodij IT

Certifikacijski organ bi lahko uporabil revizije IT ali računalniško podprte revizijske tehnike za pridobivanje zadostnih dokazov, če ustrezajo in koristijo učinkovitosti in uspešnosti revizije. Tako bi se zmanjšalo preizkušanje, ki temelji na ročnih revizijskih postopkih.

10.3 Preverjanje navzkrižne skladnosti

Certifikacijski organ mora v zvezi z navzkrižno skladnostjo pregledati postopek in zato oceniti kakovost dela, za katerega je odgovorna plačilna agencija. Upoštevanje zahtev o navzkrižni skladnosti se lahko preveri z udeležbo pri prvostopenjskih pregledih na kraju samem, ki jih izvede plačilna agencija, in po potrebi z upravnimi pregledi za enote, izbrane za vzorec 1. Kljub temu bi bilo treba ponovna preverjanja v zvezi z navzkrižno skladnostjo, ki jih opravi certifikacijski organ, omejiti na tista, ki jih je že opravila plačilna agencija v okviru svojih pristojnosti in odgovornosti. To preverjanje spremlja pregled ocene tveganja v zvezi z navzkrižno skladnostjo, ki jo izvede plačilna agencija. Če so ugotovljena visoka tveganja napak ali odklonov, se certifikacijski organ lahko odloči, da bo pregledal zadevne kontrolne postopke plačilne agencije/pooblaščenega organa ali pa da bo povečal vzorec (ki ga zajema preizkušanje podatkov), da bo lahko bolje ocenil finančne napačne navedbe. Ugotovljenih odklonov ne bo treba izračunati za stopnjo napak, izračunano za preizkušanje podatkov, vendar bo treba o njih poročati.

Če navzkrižno skladnost preverja drug organ, bi moral certifikacijski organ pregledati vsaj poročanje ter komunikacijske tokove med plačilno agencijo in drugim organom ter/ali oceniti nadzorno vlogo plačilne agencije in njeno vlogo spremljanja v zvezi s formalnim ali neformalnim prenosom nalog (po potrebi).

10.4 Spremljanje ugotovitev certifikacijskega organa, vključno z ugotovljenimi i finančnimi napakami

Od certifikacijskih organov se zahteva, da spremljajo svoje ugotovitve in priporočila (sistematično v svojih letnih revizijskih poročilih), pri čemer morajo posebno pozornost nameniti:

- popravnim ukrepom, ki jih je sprejela plačilna agencija za obravnavanje pomanjkljivosti sistema notranjih kontrol (ne glede na to, ali so nanj vplivale finančne napačne navedbe), in

- ukrepom, ki so bili sprejeti, da se izterjajo preplačila, povezana z napakami, odkritimi med revizijo.

V revizijsko poročilo bi morala biti vključena podrobna preglednica, ki bi morala biti podlaga za spremljanje različnih obdobj poročanja ter v kateri so ločeno navedene ugotovitve glede skladnosti in akreditacijske ugotovitve ter je jasno izpostavljen (morebiten) finančni vpliv ugotovljenih napačnih navedb, ki jih je odkril certifikacijski organ pri izvajanju različnih vrst revizijskega preizkusa.

10.5 Prepozna plačila

Kjer to zahtevajo predpisi, bi moral certifikacijski organ preveriti pravočasno obravnavo zahtevkov za plačila, ki jo izvaja plačilna agencija, zlasti da interval med prejemom dokazil, potrebnih za izvedbo plačila, in izdajo plačilnega naloga ne presega zakonsko določenega roka.

10.6 Spoštovanje finančnih zgornjih mej

Če za ukrepe veljajo količinske omejitve, v smislu plačanih skupnih zneskov, proizvodnje ali upravičenih področij, se od certifikacijskega organa pričakuje, da bo preveril, ali so vzpostavljeni postopki za zagotavljanje, da so skupna plačila (v vseh plačilnih agencijah) znotraj teh količinskih omejitev. To vključuje pregled osnove za uporabo zgornjih meja, kot so določene v posebnih predpisih za ukrep in shemo.

10.7 Spoštovanje količnikov intenzivnosti pomoči

Od certifikacijskega organa se pričakuje, da bo preveril upoštevanje intenzivnosti pomoči ter pravilno uporabo količnikov EU in nacionalnih količnikov za dodeljevanje sredstev EKJS in EKSRP.

10.8 Akcijski načrti

Certifikacijski organ preverja, če je plačilna agencija vzpostavila akcijske načrte iz letnega poročila o dejavnostih, vezanega na izjavo GD AGRI o zanesljivosti, in iz revizij skladnosti GD AGRI, ter poroča o napredku izvajanja neizpolnjenih ukrepov in o popravnihi ukrepih, ki jih je plačilna agencija med revidiranim proračunskim letom dejansko izvedla.

11 POTRJENA STOPNJA NAPAK – ZMANJŠANJE STOPNJE KONTROLE

V skladu s členom 41 Uredbe (EU) št. 908/2014 se države članice lahko odločijo za zmanjšanje minimalne stopnje pregledov na kraju samem v skladu s členom 59(5) Uredbe (EU) št. 1306/2013, če je med drugimi pogoji izpolnjen naslednji:

„certifikacijski organ je v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013 podal mnenje, v katerem potrjuje, da sistem notranjih kontrol deluje pravilno in da je stopnja napak za zadevno populacijo pod pragom pomembnosti v višini 2,0 % za vsaj dve zaporedni proračunski leti pred letom, v katerem naj bi se zmanjšana stopnja kontrole uporabila.“

V skladu s členom 41(a) Uredbe (EU) št. 908/2014 mora biti za certifikacijski organ mogoče, da poda mnenje o stopnji napak za zadevno populacijo, tj. posebno shemo, npr. shemo enotnega plačila, shemo enotnega plačila na površino, shemo osnovnega plačila, prerazporeditveno plačilo in shemo za male kmete v okviru EKJS ter kmetijsko-okoljska

plačila in ekološko kmetovanje v okviru EKSRP. To pomeni, da mora biti na ravni vsake od navedenih shem oz. ukrepov ustrezno preizkušanje (podatkov).

Za stopnje napak, ki se potrdijo od leta zahtevka 2014 (proračunsko leto 2015) in naprej, je treba uporabiti metodologijo, ki je predstavljena v tej smernici.

Stopnjo napak je treba potrditi ob upoštevanju vzorca 1. Informacije o najmanjši velikosti vzorca na shemo (vzorec 1: ponovna preverjanja na kraju samem) se pod sklica agri.ddg4.j.5(2015)4439586 in agri.ddg3.h.5(2017)3801352 vključijo v delovne dokumente GD AGRI. Vendar se lahko za populacije z manj kot 2 000 enotami v naključnem vzorcu¹³ plačilne agencije pregledov na kraju samem velikost vzorca določi na podlagi pristopa vzorčenja za majhne populacije (oddelek 3.2 Priloge 3).

Zahteve glede poročanja v zvezi z navedenim so vključene v Smernici št. 3 (oddelek A, poglavje 1.6.4, oddelek B, poglavje 8.6.4, revizijsko mnenje pa se izrazi za oddelkom C).

---

¹³ V skladu s členom 41 Uredbe (EU) št. 908/2014 se pred kakršnim koli zmanjšanjem stopnje kontrole uporabi začetni naključni vzorec plačilne agencije pregledov na kraju samem.